

สาขาวิชาการเงิน ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลักษณะวิชา กง. ๒๐๑ การเงินธุรกิจ (๒/๒๕๖๐)

เฉลยแบบฝึกฝนเพื่อทบทวนบทเรียนและค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชุดที่ ๗ เรื่องรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

อบรม เชาว์เลิศ

หมายเหตุ โจทย์ข้อต้น ๆ เป็นโจทย์ในภาคการศึกษาก่อนหน้านี้ ที่ระบุให้นักศึกษาจัดทำงบกระแสเงินสดด้วย สำหรับในภาคการศึกษานี้ นักศึกษาไม่ต้องฝึกฝนทำโจทย์ที่มีคำสั่งดังกล่าว แต่ให้วิเคราะห์ตัวเลขที่ได้จากงบกระแสเงินสดตามที่เฉลยได้จัดทำไว้ให้เท่านั้นก็เพียงพอ

ข้อ 1 บริษัท ยัง จำกัด

(ก) จัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม ณ 31 ธ.ค.25X0 และ 31 ธ.ค.25X1 พร้อมสรุปผล

บริษัท ยัง จำกัด

งบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม (หน่วย : ร้อยละ)

ณ 31 ธันวาคม

<u>สินทรัพย์</u>	<u>25X0</u>	<u>25X1</u>
เงินสด	3	1
เงินลงทุนระยะสั้น	4	0
ลูกหนี้การค้า	17	20
สินค้าคงเหลือ	21	26
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	45	47
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	55	53
รวมสินทรัพย์	100	100
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
เจ้าหนี้การค้า	20	23*
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	11	12
เงินกู้ระยะสั้น-ธนาคาร	5	9
รวมหนี้สินหมุนเวียน	36	44
หุ้นสามัญ	5	4
กำไรสะสม	59	52
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	64	56
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	100	100

*ปัดลงเพื่อขจัดความผิดพลาดจากการปัดทศนิยม

สัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 45% ในปี 25X0 เป็น 47% ในปี 25X1 แม้สินทรัพย์หมุนเวียนจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น แต่สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งได้แก่ เงินสดและเงินลงทุนระยะสั้นกลับมีสัดส่วนที่ลดลง ในขณะที่ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่บริษัทลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิลดลงเล็กน้อยเช่นกันจากสัดส่วน 55% ตอนต้นปี 25X1 เป็น 53% ของสินทรัพย์รวม ตอนปลายปี 25X1 โดยสรุปโครงสร้างการลงทุนในทรัพย์สินเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

ในส่วนการจัดหาเงินทุน บริษัทกู้ยืมในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ณ ปลายปี 25X0 เป็นร้อยละ 44 ณ ปลายปี 25X1 โดยหนี้สินที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นนั้นล้วนแต่เป็นหนี้สินระยะสั้นโดยเฉพาะเจ้าหนี้การค้าและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ส่วนเงินทุนจากเจ้าของนั้นลดลงจาก 64% ตอนต้นปี 25X1 เป็น 56% ตอนปลายปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทพึ่งพาเงินทุนจากเจ้าของในสัดส่วนที่ลดลง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นคือความสามารถในการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่อไป โดยสรุป โครงสร้างการจัดหาเงินทุนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก

(ข) กำไรสุทธิในปี 25X1

กำไรก่อนภาษี	xxx,xxx บาท
หัก ภาษีเงินได้ (30%)	171,000
กำไรสุทธิ	xxx,xxx

แสดงว่าภาษีเงินได้จำนวน 171,000 บาทนั้นคิดเป็นร้อยละ 30 ของกำไรก่อนภาษี และกำไรสุทธิคิดเป็นร้อยละ 70 ของกำไรก่อนภาษี เพราะฉะนั้น กำไรก่อนภาษีจึงเท่ากับ $171,000 / 0.3 = 570,000$ บาท และกำไรสุทธิ = $570,000 \times 0.7 = 399,000$ บาท

(ค) เงินปันผลจ่ายหุ้นสามัญในปี 25X1

กำไรสะสมปลายปี 25X1 = กำไรสะสมต้นปี 25X1 + กำไรสุทธิของปี 25X1 – เงินปันผลของปี 25X1

$2,046,000 = 1,788,000 + 399,000 - \text{เงินปันผลของปี 25X1}$

เงินปันผลของปี 25X1 = $1,788,000 + 399,000 - 2,046,000 = 141,000$ บาท

(ง) บริษัทซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เข้ามากี่บาทในปี 25X1

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิปลายปี 25X1	2,097,000 บาท
บวก ค่าเสื่อมราคาระหว่างงวด	478,000
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีไว้ใช้งานในปี 25X1	2,575,000
หัก ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิต้นปี 25X1	1,669,500
การเปลี่ยนแปลงของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	905,500 (ซื้อสุทธิ)

จากข้อมูลของบริษัท มีการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ไปในราคาทุน = 70,000 บาท

แสดงว่ามีการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เข้ามา = $905,500 + 70,000 = 975,500$ บาท

(จ) การเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงินเพื่อแสดงให้เห็นที่มาและที่ใช้ไปของเงินสด

บริษัท ยัง จำกัด

การเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน (หน่วย: พันบาท)

ระหว่างปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2541

	<u>การเปลี่ยนแปลง</u>			
	<u>2541</u>	<u>2540</u>	<u>ที่มา</u>	<u>ที่ใช้ไป</u>
เงินลงทุนระยะสั้น	0	130,500	130,500	
ลูกหนี้การค้า	792,000	519,000		273,000
สินค้าคงเหลือ	1,024,500	648,000		376,500
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	2,097,000	1,669,500		427,500
เจ้าหนี้การค้า	940,500	619,500	321,000	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	471,000	339,000	132,000	
เงินกู้ระยะสั้น-ธนาคาร	352,500	150,000	202,500	
หุ้นสามัญ	150,000	150,000		
กำไรสะสม	2,046,000	1,788,000	258,000	
			<u>1,044,000</u>	<u>1,077,000</u>
ที่ใช้ไปของเงินสดมากกว่าที่มาของเงินสด		เงินสดลดลง	33,000	
		เงินสดต้นงวด	79,500	
		เงินสดปลายงวด	<u>46,500</u>	

(ฉ) สรุปผลที่ได้จากงบกระแสเงินสด

ในช่วงปี 25X1 บริษัท ยัง จำกัด มีเงินสดเพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานจำนวน 68,500 บาท ลดลงเนื่องจากการลงทุนจำนวน 775,000 บาท และเพิ่มขึ้นจากการจัดหาเงินทุนจำนวน 61,500 บาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดลดลงเพียง 33,000 บาท

บริษัทอาจจะอยู่ในช่วงอัมตวตอนปลายสังเกตได้จาก (1) กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิที่เป็นบวก และกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเป็นบวกมากกว่ากำไรสุทธิ (2) กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุนที่ยังคงเป็นลบ และ (3) กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงินทุนที่เป็นบวก ความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิและกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานมีสาเหตุหลักมาจากความไม่สมดุลในการจัดการเงินทุนหมุนเวียน กล่าวคือบริษัทไม่สามารถหาเงินทุนระยะสั้น (หนี้สินหมุนเวียน) เช่น เจ้าหนี้การค้า ฯลฯ (ซึ่งรวมกันแล้วเพิ่มขึ้นเพียง 453,000 บาท) มาสนับสนุนการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ (ซึ่งสองรายการนี้เพิ่มขึ้นถึง 649,500 บาท) ได้เพียงพอ เงินสดส่วนที่ขาดถูกนำมาชดเชยจากค่าเสื่อมราคาซึ่งเป็นเงินสดที่ยังคงหมุนเวียนอยู่ในกิจการไม่ได้จ่ายออกไปจริงอย่างที่บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน อย่างไรก็ตาม การที่จะสามารถระบุว่าบริษัทน่าจะอยู่ในช่วงอัมตวตอนปลายได้แม่นยำนั้น จำเป็นต้องอาศัยงบกระแสเงินสดที่เปรียบเทียบกันเป็นเวลาหลายๆ ปีมากกว่านี้

เงินสดที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากกำไรสุทธิซึ่งเท่ากับ 399,000 บาท และค่าเสื่อมราคาส่วนที่เหลือจากการนำไปชดเชยส่วนที่ไม่สมดุลระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น รองลงมาได้แก่การกู้เงินระยะสั้นจากธนาคารจำนวน 202,500 บาท และการขายเงินลงทุนระยะสั้นมูลค่า 130,500 บาท และการขายที่ดิน อาคาร ละอุปกรณ์ 70,000 บาท ซึ่งเงินสดที่ได้มานี้ส่วนมากใช้ในการลงทุนซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 975,500 บาท และจ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญ 141,000 บาท อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าแม้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานจะมีอดเป็นบวกที่

สูงมาก แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อลงทุนเพิ่มในกิจกรรมการลงทุน กิจกรรมต้องหันไปพึ่งพาเงินทุนจากส่วนการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมด้วยเช่นกัน

จะเห็นว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมีการจัดหาเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นซึ่งได้แก่ สินเชื่อจากเจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย และค่าเสื่อมราคาบางส่วนด้วย ส่วนการลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้นน่าจะจัดหามาจากกำไรสุทธิและค่าเสื่อมราคาที่หลงเหลืออยู่ ซึ่งต่างก็เป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว แต่ก็ไม่เพียงพอ เงินทุนบางส่วนก็ต้องจัดหาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นด้วย กิจกรรมต้องวิเคราะห์ต่อไปว่าบริษัทจะประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องหรือไม่

ข้อ 2 บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด

(ก) แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงินแต่ละรายการ โดยระบุว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นที่มาหรือทางใช้ไปของเงินสด

บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด				
การเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน				
ระหว่างปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 25X2				
หน่วย : พันบาท				
การเปลี่ยนแปลง				
	25X2	25X1	ที่มา	ทางใช้ไป
เงินลงทุนระยะสั้น	12	8		4
ลูกหนี้การค้า	340	224		116
สินค้าคงเหลือ	500	336		164
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1,370	1,300		70
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	320	292	28	
เจ้าหนี้การค้า	260	224	36	
ตัวเงินจ่าย	264	160	104	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	32	64		32
หนี้สินระยะยาว	120	80	40	
หุ้นสามัญ	600	600		
กำไรสะสม	630	472	158	
			366	386
ที่ใช้ไปของเงินสดมากกว่าที่มาของเงินสด เงินสดลดลง			20	
เงินสดต้นงวด			24	
เงินสดปลายงวด			4	

(ข) สรุปผลที่ได้จากงบกระแสเงินสดข้างต้น

ในช่วง 31 ธันวาคม 25X1 ถึง 31 ธันวาคม 25X2 บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด มีเงินสดลดลงเนื่องมาจากการดำเนินงานจำนวน 1,000 บาท และลดลงเนื่องจากการลงทุนจำนวน 86,000 บาท แต่อย่างไรก็ตามบริษัทก็มีเงินสดเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดหาเงินทุนจำนวน 67,000 บาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดลดลงเพียง 20,000 บาท

บริษัทน่าจะอยู่ในช่วงของการเจริญเติบโตช่วงต้นๆ สังเกตได้จากกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานยังคงเป็นลบเล็กน้อยแม้ว่ากำไรสุทธิจะเป็นบวกมากก็ตาม กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุนที่เป็นลบและกระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงินทุนที่เป็นบวก ความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิและกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานมีสาเหตุหลักมาจากความไม่สมดุลในการจัดการเงินทุนหมุนเวียน กล่าวคือบริษัทไม่สามารถหาเงินทุนระยะสั้น (หนี้สินหมุนเวียน) เช่น เจ้าหนี้การค้า ฯลฯ มาสนับสนุนการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ ซึ่งสองรายการนี้เพิ่มขึ้นถึง 280,000 บาทได้เพียงพอ อย่างไรก็ตาม การที่จะสามารถระบุได้ว่าบริษัทจะอยู่ในช่วงเจริญเติบโตช่วงต้นๆได้ถูกต้องยิ่งขึ้นนั้น จำเป็นต้องอาศัยงบกระแสเงินสดที่เปรียบเทียบกับเป็นเวลาหลายๆ ปีมากกว่านี้

เงินสดที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากกำไรสุทธิซึ่งเท่ากับ 235,000 บาท รองลงมาได้แก่การออกตั๋วเงินจ่าย 104,000 บาท และการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 78,000 บาท ซึ่งเงินสดที่ได้มานี้ส่วนมากใช้ในการลงทุนเพิ่มในลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือรวม 280,000 บาท ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 160,000 บาท และจ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญ 77,000 บาท

จะเห็นว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมีการจัดหาเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นซึ่งได้แก่ สินเชื่อจากเจ้าหนี้การค้าและการออกตั๋วเงินจ่าย รวมไปถึงการใช้กำไรสุทธิบางส่วนด้วย ในขณะที่การลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้น เงินทุนบางส่วนก็ต้องจัดสรรมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นด้วย ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้คือสภาพคล่องของบริษัทอาจลดลง ส่วนจะเป็นจริงหรือไม่นั้นสามารถตรวจสอบได้โดยการใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

(ค) งบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม (Common-sized Statements of Financial Positions) และงบกำไรขาดทุนฐานร่วม (Common-sized Income Statements) ของทั้ง 2 ปี

งบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม คือ งบแสดงฐานะทางการเงินซึ่งได้ปรับเปลี่ยนให้มีฐานเดียวกัน การจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วมนั้นเป็นการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินของแต่ละปีให้อยู่ในฐานเดียวกันโดยการเทียบรายการแต่ละรายการกับสินทรัพย์รวมของแต่ละปี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเปรียบเทียบรายการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบกับตัวบริษัทเองในปีที่ผ่านมา (Time-Series Comparison) หรือการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่น (Cross-sectional Comparison) การจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วมนี้สามารถทำได้โดยการหารรายการแต่ละรายการด้วยสินทรัพย์รวม (หรือหารด้วยหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวม) จุดประสงค์หลักของการจัดทำก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนของการลงทุนและสัดส่วนในการจัดหาเงินทุนของบริษัท

บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด
งบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม (หน่วย : ร้อยละ)
ณ 31 ธันวาคม

<u>สินทรัพย์</u>	<u>25X2</u>	<u>25X1</u>
เงินสด	0.21	1.50
เงินลงทุนระยะสั้น	0.63	0.50
ลูกหนี้การค้า	17.84	14.00
สินค้าคงเหลือ	26.23	21.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	44.91	37.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	71.88	81.25
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	16.79	18.25
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	55.09	63.00
รวมสินทรัพย์	100.00	100.00
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
เจ้าหนี้การค้า	13.64	14.00
ตัวเงินจ่าย	13.85	10.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1.68	4.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	29.17	28.00
หนี้สินระยะยาว	6.30	5.00
รวมหนี้สิน	35.47	33.00
ทุนเรือนหุ้น	31.48	37.50
กำไรสะสม	33.05	29.50
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	64.53	67.00
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	100.00

งบกำไรขาดทุนฐานร่วม คือ งบกำไรขาดทุนซึ่งได้ปรับเปลี่ยนให้มีฐานเดียวกัน การจัดทำงบกำไรขาดทุนฐานร่วมมีวัตถุประสงค์คล้ายกับการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินฐานร่วม คือ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเปรียบเทียบ การจัดทำสามารถทำได้โดยการหารรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนด้วยขาย (ในบางครั้งจึงเรียกงบกำไรขาดทุนฐานร่วมว่า Percentage of Sales) การจัดทำงบกำไรขาดทุนฐานร่วมเป็นการปรับความแตกต่างของขนาดของรายได้และค่าใช้จ่ายของบริษัทต่างๆ ให้อยู่ในฐานเดียวกันซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกเมื่อต้องการเปรียบเทียบข้ามบริษัทและเมื่อต้องการเปรียบเทียบข้ามเวลาในบริษัทเดียวกัน นอกจากนี้ การจัดทำงบกำไรขาดทุนฐานร่วมยังเป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินอีกด้วย

บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด
งบกำไรขาดทุนฐานรวม (หน่วย : ร้อยละ)
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	25X2	25X1
ขาย	100.00	100.00
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย	70.00	70.00
กำไรขั้นต้น	30.00	30.00
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหาร	6.67	7.77
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	9.60	10.56
ค่าเสื่อมราคา	1.33	1.39
กำไรจากการดำเนินงาน	12.40	10.28
<u>หัก</u> ดอกเบี้ยจ่าย	1.20	1.28
กำไรก่อนภาษี	11.20	9.00
<u>หัก</u> ภาษีเงินได้นิติบุคคล (30%)	3.37	2.71
กำไรสุทธิ	7.83	6.29

(ง) สรุปผลที่ได้จากการจัดทำดุลฐานรวมและงบกำไรขาดทุนฐานรวมข้างต้น

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงินฐานรวมพบว่าสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 37% ในปี 25X1 เป็น 45% ในปี 25X2 อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าแม้สินทรัพย์หมุนเวียนจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น แต่สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งได้แก่ เงินสดและเงินลงทุนระยะสั้นกลับมีสัดส่วนที่ลดลง ในขณะที่ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น บริษัทอาจจะได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนไปทางด้านการตลาดและการผลิตซึ่งจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น การที่บริษัทมีลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าบริษัทอาจมีนโยบายการให้สินเชื่อแบบเชิงรุก (Aggressive Credit Policy) หรือถ้ามองในอีกแง่หนึ่งบริษัทมีนโยบายการเก็บหนี้ที่ค่อนข้างหละหลวม นอกจากนั้นการที่บริษัทมีสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นอาจแสดงให้เห็นว่าบริษัทขายสินค้าได้ต่ำกว่าเป้าที่ไดวางไว้ หรืออาจเป็นเพราะสินค้าเป็นสินค้าชนิดที่ขายได้ช้าอยู่แล้ว หรือการขาดการประสานงานระหว่างฝ่ายการตลาดและฝ่ายการผลิต กล่าวคือ มีการผลิตมากกว่าที่จะขายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องขยายเวลาการให้สินเชื่อเพื่อเป็นการระบายสินค้าคงคลัง หรืออาจมองกลับกันได้ว่าขายได้มากเกินไปจึงต้องเร่งการผลิตให้เพียงพอ และเนื่องจากนโยบายเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียนข้างต้นจะพบว่าบริษัทต้องลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิลดลงจากสัดส่วน 63% ตลอดต้นปี 25X2 เป็น 55% ของสินทรัพย์รวม ตอนปลายปี 25X2

ในแง่ของแหล่งเงินทุน เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม กล่าวโดยสรุป หนี้สินรวมเพิ่มขึ้นจาก 33% เมื่อต้นปี 25X2 เป็น 35% เมื่อสิ้นปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทจัดหาเงินทุนมาโดยการก่อหนี้สินในอัตราส่วนที่สูงขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากตัวเงินจ่าย ส่วนเงินทุนจากเจ้าของนั้นลดลงจาก 67% ตอนต้นปี 25X2 เป็น 65% ตอนปลายปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทพึ่งพาเงินทุนจากเจ้าของในสัดส่วนที่ลดลงเล็กน้อย

การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนฐานรวมทำให้การวิเคราะห์สามารถค้นพบรายการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกำไรได้เร็วขึ้นจากผลที่ได้ในหน้าที่แล้ว พบว่า ต้นทุนขายมีสัดส่วนที่เท่ากันทั้งสองปี การที่อัตรากำไรสุทธิในปี 25X2 มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 25X1 1.54 จุดเปอร์เซ็นต์ (7.83%-6.29%) นั้นไม่ได้เป็นเพราะบริษัทสามารถลดต้นทุนขายได้ในปี 25X2 แต่เป็นเพราะบริษัทสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้ดีขึ้น ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ต่อไปจะพบว่าค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหารมีสัดส่วนลดลง 1.1 จุดเปอร์เซ็นต์ (6.67%-7.77%) ค่าใช้จ่ายทางการตลาดมีสัดส่วนลดลง 0.96 จุดเปอร์เซ็นต์ (9.60%-10.56%) ค่าเสื่อมราคามีสัดส่วนลดลง 0.06

จุดเปอร์เซ็นต์ (1.39%-1.33%) และดอกเบี้ยจ่ายก็มีสัดส่วนลดลง 0.08 จุดเปอร์เซ็นต์ (1.20%-1.28%) ในขณะที่ภาษีเงินได้นิติบุคคลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 0.66 จุดเปอร์เซ็นต์ (3.37%-2.71%) เมื่อเทียบกับยอดขาย ซึ่งเป็นผลทำให้อัตรากำไรสุทธิมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 1.54 จุดเปอร์เซ็นต์ ดังจะสรุปได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหาร	มีสัดส่วนลดลง	1.10	จุดเปอร์เซ็นต์
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	มีสัดส่วนลดลง	0.96	
ค่าเสื่อมราคา	มีสัดส่วนลดลง	0.06	
ดอกเบี้ยจ่าย	มีสัดส่วนลดลง	0.08	
รวมค่าใช้จ่าย	มีสัดส่วนลดลง	2.20	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น	0.66	
รวมค่าใช้จ่าย	มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น	0.66	
กำไรสุทธิ	มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น	1.54	

จะเห็นว่าในปี 25X2 บริษัท ปลิงฉัตร จำกัด มีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น จึงทำให้อัตรากำไรสุทธิมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากเดิม 1.54 จุดเปอร์เซ็นต์ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดี ทั้งนี้เพราะเป็นการเพิ่มเมื่อบริษัทมียอดขายเพิ่มขึ้น

ข้อ 3 บริษัท เชมากูเตะ จำกัด

- (ก) แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงินแต่ละรายการ โดยระบุว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นที่มาหรือทางใช้ไปของเงินสด

บริษัท เชมากูเตะ จำกัด

การเปลี่ยนแปลงของรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน (หน่วย : พันบาท)

ระหว่างปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 25X1

	25X1	25X0	การเปลี่ยนแปลง	
			ที่มา	ทางใช้ไป
ลูกหนี้การค้า	16,000	12,500		3,500
สินค้าคงเหลือ	45,500	29,000		16,500
ที่ดิน	26,000	20,000		6,000
อาคาร และอุปกรณ์	100,000	70,000		30,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	38,000	28,000	10,000	
เจ้าหนี้การค้า	22,000	10,500	11,500	
ตั๋วเงินจ่าย-ธนาคาร	47,000	17,000	30,000	
หนี้สินระยะยาว	22,950	28,750		5,800
หุ้นสามัญ	31,500	31,500		
กำไรสะสม	26,550	24,750	1,800	
			53,300	61,800
ที่ใช้ไปของเงินสดมากกว่าที่มาของเงินสด เงินสดลดลง			8,500	
เงินสดต้นงวด			9,000	
เงินสดปลายงวด			500	

ในช่วงปี 25X1 บริษัท เซมากูเตะ จำกัด มีเงินสดเพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานจำนวน 6,950 บาท ลดลงเนื่องจากการลงทุนจำนวน 36,000 บาท และเพิ่มขึ้นจากการจัดหาเงินทุนจำนวน 20,550 บาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดลดลง 8,500 บาท

บริษัทน่าจะอยู่ในช่วงเติบโตตอนต้น สังเกตได้จาก (1) กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิที่เป็นบวก และกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเป็นบวกมากกว่ากำไรสุทธิเพียงเล็กน้อย (2) กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุนที่ยังคงเป็นลบค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน และ (3) กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงินทุนที่เป็นบวก ความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิและกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานมีสาเหตุหลักมาจากความไม่สมดุลในการจัดการเงินทุนหมุนเวียน กล่าวคือบริษัทไม่สามารถหาเงินทุนระยะสั้น (หนี้สินหมุนเวียน) เช่น เจ้าหนี้การค้า ฯลฯ (ซึ่งกรณีนี้มีเพียงเจ้าหนี้การค้าเพียงอย่างเดียว) รวมกันแล้วเพิ่มขึ้นเพียง 11,500 บาท มาสนับสนุนการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ (ซึ่งสองรายการนี้เพิ่มขึ้นถึง 20,000 บาท) ได้เพียงพอ เงินสดส่วนที่ขาดถูกนำมาชดเชยจากค่าเสื่อมราคาซึ่งเป็นเงินสดที่ยังคงหมุนเวียนอยู่ในกิจการไม่ได้จ่ายออกไปจริงอย่างที่เป็นที่ไว้วางใจในงบกำไรขาดทุน อย่างไรก็ตาม การที่จะสามารถระบุว่าบริษัทน่าจะอยู่ในช่วงเจริญเติบโตตอนต้นได้ถูกต้องยิ่งขึ้น จำเป็นต้องอาศัยงบกระแสเงินสดที่เปรียบเทียบกับเป็นเวลาหลายๆ ปีมากกว่านี้

เงินสดที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากกำไรสุทธิซึ่งเท่ากับ 5,450 บาท และค่าเสื่อมราคาส่วนที่เหลือจากการนำไปชดเชยส่วนที่ไม่สมดุลระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น รองลงมาได้แก่การออกตั๋วเงินจ่ายธนาคารจำนวน 30,000 บาท ซึ่งเงินสดที่ได้มานี้ส่วนมากใช้ในการลงทุนซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์รวม 36,000 บาท จ่ายคืนหนี้สินระยะยาว 5,800 บาทและจ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญอีก 3,650 บาท อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าแม้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานจะมียอดเป็นบวก แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อลงทุนเพิ่มในกิจกรรมการลงทุน กิจการต้องหันไปพึ่งพาเงินทุนจากส่วนการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมอีก 20,550 บาทด้วยเช่นกัน

จะเห็นว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมีการจัดหาเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นซึ่งได้แก่ สินเชื่อจากเจ้าหนี้ และค่าเสื่อมราคาบางส่วนด้วย ส่วนการลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้นน่าจะจัดหาจากกำไรสุทธิและค่าเสื่อมราคาที่เหลืออยู่ ซึ่งต่างก็เป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว แต่ก็ไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะกิจการต้องจ่ายเงินต้นของหนี้สินระยะยาวด้วย เงินทุนบางส่วนจึงต้องจัดหาเพิ่มเติมมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น จึงต้องวิเคราะห์ต่อไปว่าบริษัทจะประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องหรือไม่

ข้อ 4 งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วมกับลักษณะของธุรกิจ

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม 1 เป็นงบแสดงฐานะการเงินของกิจการธนาคารพาณิชย์
ข้อสังเกต เงินสดและลูกหนี้การค้า (เงินให้กู้) เจ้าหนี้การค้า (เงินฝาก) จะมีสัดส่วนสูง ในขณะที่ที่ดินอาคารและอุปกรณ์จะมีสัดส่วนต่ำ

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม 2 เป็นงบแสดงฐานะการเงินของกิจการผลิตกระแสไฟฟ้า
ข้อสังเกต ที่ดินอาคารและอุปกรณ์และเงินทุนระยะยาว (ทั้งหนี้ระยะยาวและส่วนทุน) จะมีสัดส่วนสูง ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนจะมีสัดส่วนต่ำ

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม 3 เป็นงบแสดงฐานะการเงินของกิจการห้างสรรพสินค้า
ข้อสังเกต สินทรัพย์หมุนเวียนประเภทลูกหนี้ (แสดงว่ามีกิจการนี้มีการขายเชื่อด้วย) และสินค้าคงเหลือจะมีสัดส่วนสูง ในขณะที่มีการใช้เงินทุนระยะยาวมากกว่าเงินทุนระยะสั้นแต่ไม่มากเท่ากิจการที่ผลิตกระแสไฟฟ้า

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม 4 เป็นงบแสดงฐานะการเงินของกิจการผลิตยา
ข้อสังเกต ใช้เงินทุนระยะยาวมากกว่าเงินทุนระยะสั้น และเงินจากการกู้จะพอ ๆ กับส่วนทุน เหตุที่ไม่กู้มากเนื่องจากเป็นกิจการที่มีความเสี่ยง ความสำเร็จในการนำยาที่คิดค้นได้ออกมาจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ต้องใช้ระยะเวลานานและต้องผ่าน

การตรวจสอบหลายครั้งจนปลอดภัยต่อผู้บริโภค ดังนั้นหากผู้มากแล้วไม่สามารถนำยาที่คิดค้นได้ออกสู่ตลาดได้ก็อาจไม่สามารถชำระหนี้ได้ นอกจากนั้นจะเห็นว่าที่ดินอาคารและอุปกรณ์มีสัดส่วนสูง

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม 5 เป็นงบแสดงฐานะการเงินของกิจการผลิตสารเคมี

ข้อสังเกต ที่ดินอาคารและอุปกรณ์มีสัดส่วนสูงพอๆกับของกิจการที่ผลิตยา แต่ต่างกันที่วิธีการจัดหาเงินทุน ถึงแม้ว่าจะใช้เงินทุนระยะยาวในสัดส่วนที่สูง แต่กิจการที่ผลิตสารเคมีจะกล้ากู้ในสัดส่วนที่มากกว่าเนื่องจากโอกาสที่ผลิตภัณฑ์ที่คิดค้นได้จะถูกสั่งห้ามจำหน่ายมีน้อยกว่ากิจการที่ผลิตยา

ข้อ 5 ผลกระทบต่อกระแสเงินสด (สมมติไม่คำนึงถึงภาษี)

(ก) จ่ายเงินสดปันผล มูลค่า 12 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและกำไรสุทธิลดลงรายการละ 12 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการจัดหาเงินทุน (ลดลง)

(ข) จ่ายเงินสดชำระตัวเงินจ่ายธนาคาร มูลค่า 80 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและตัวเงินจ่ายธนาคารลดลงรายการละ 80 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการจัดหาเงินทุน (ลดลง)

(ค) จ่ายหุ้นปันผล มูลค่า 8 ล้านบาท

ผลกระทบ ไม่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสด (กำไรสะสมลดลง = หุ้นสามัญที่เพิ่มขึ้น)

(ง) จำหน่ายหุ้นกู้ มูลค่า 40 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและหุ้นกู้เพิ่มขึ้นรายการละ 40 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการจัดหาเงินทุน (เพิ่มขึ้น)

(จ) จ่ายดอกเบี้ยหุ้นกู้เป็นเงินสด มูลค่า 4.8 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและกำไรสุทธิลดลงรายการละ 4.8 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (ลดลง) เพราะดอกเบี้ยจ่ายเป็นรายการในงบกำไรขาดทุน จึงจัดเป็นรายการดำเนินงาน

(ฉ) รับดอกเบี้ยจากเงินลงทุนระยะสั้นเป็นเงินสด มูลค่า 4 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นรายการละ 4 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) เพราะดอกเบี้ยรับเป็นรายการในงบกำไรขาดทุน จึงจัดเป็นรายการดำเนินงาน

(ช) จ่ายเบี้ยประกันล่วงหน้าเป็นเงินสด มูลค่า 0.1 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดลดลงและเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า (สินทรัพย์หมุนเวียน) เพิ่มขึ้นรายการละ 0.1 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น)

(ซ) คิดค่าเสื่อมราคาอาคาร มูลค่า 0.15 ล้านบาท

ผลกระทบ ไม่กระทบต่อกระแสเงินสด แต่ทำให้กำไรสุทธิลดลง 0.15 ล้านบาท กระแสเงินสดน้อยกว่าความเป็นจริง จึงต้องบวกกำไรสุทธิเพิ่มด้วยจำนวนดังกล่าว

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น)

(ณ) ซื้อที่ดินด้วยเงินสด มูลค่า 18 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดและที่ดินเพิ่มขึ้นรายการละ 18 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการลงทุน (ลดลง)

(ณ) ซื้ออุปกรณ์โดยออกตั๋วเงินจ่ายระยะยาว มูลค่า 0.05 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้อุปกรณ์และตั๋วเงินจ่ายเพิ่มขึ้นรายการละ 0.05 ล้านบาท จึงไม่กระทบ
ต่อกระแสเงินสดสุทธิ

จัดอยู่ในหมวด อยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

(ญ) ขายที่ดินราคาทุน 0.5 ล้านบาท ได้ในราคา 0.9 ล้านบาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดเพิ่มขึ้น 0.9 ล้านบาท (สมมติไม่เสียภาษีกำไร)และที่ดินลดลง
0.5 ล้านบาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการลงทุน (เพิ่มขึ้น) โดยรวมกำไรไว้แล้ว ทำให้มีกำไรมากกว่า
ความเป็นจริง จึงต้องมีรายการหักกำไรออก ในเงินสดจากการดำเนินงาน
(ลดลง) ----> ไม่ออกข้อสอบ

(ฎ) แบ่งแยกหุ้นสามัญจากเดิม 1 หุ้นเป็น 2 หุ้น หุ้นสามัญเดิมมีจำนวน 50,000 หุ้น ราคาตามมูลค่าหุ้นละ 40 บาท

ผลกระทบ ไม่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสด (หุ้นสามัญมีมูลค่ารวมเท่าเดิม)

(ฐ) จ่ายค่าสินค้าเป็นเงินสด 150,000 บาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดลดลง 150,000 บาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (ลดลง)

(ฑ) จ่ายค่าสาธารณูปโภคเป็นเงินสด 250,000 บาท

ผลกระทบ ทำให้เงินสดลดลง 250,000 บาท

จัดอยู่ในหมวด เงินสดจากการดำเนินงาน (ลดลง)

ข้อ 6 บริษัท อวดโอชา จำกัด

(1)	หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	=	สินทรัพย์รวม
		=	200,000
(2)	Debt Ratio	=	หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม
	0.50	=	หนี้สินรวม/200,000
	หนี้สินรวม	=	100,000
	=	เจ้าหนี้ + หนี้สินระยะยาว	
	100,000	=	เจ้าหนี้ + 40,000
	เจ้าหนี้	=	60,000
(3)	หนี้สินรวม + ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	=	เจ้าหนี้การค้า + หนี้สินระยะยาว + หุ้นสามัญ + กำไรสะสม
	200,000	=	60,000 + 40,000 + หุ้นสามัญ + 65,000
	หุ้นสามัญ	=	35,000
(4)	Total Asset Turnover	=	ขาย/สินทรัพย์รวม
	1.50	=	ขาย/200,000
	ขาย	=	300,000
(5)	Gross Profit Margin	=	กำไรขั้นต้น/ขาย
	0.25	=	กำไรขั้นต้น/ขาย
	กำไรขั้นต้น	=	75,000
	ต้นทุนขาย	=	ขาย - ต้นทุนขาย

	ต้นทุนขาย	=	300,000 - 75,000
		=	225,000
หรือ	อัตราต้นทุนขาย	=	1 - อัตรากำไรขั้นต้น
		=	1 - 0.25
		=	0.75
	ต้นทุนขาย	=	อัตราต้นทุนขาย * ขาย
		=	0.75 * 300,000
		=	225,000
(6)	5.00	=	ขาย/สินค้าคงเหลือ
	5.00	=	300,000/สินค้าคงเหลือ
	สินค้าคงเหลือ =	60,000	
(7)	Average Collection Period	=	360 * ลูกหนี้การค้า/ขาย
	36	=	360 * ลูกหนี้การค้า/300,000
	ลูกหนี้การค้า	=	30,000
(8)	Quick Ratio	=	(เงินสด + ลูกหนี้การค้า) / หนี้สินหมุนเวียน
	0.80	=	(เงินสด + 30,000) / 60,000
	เงินสด	=	18,000
(9)	สินทรัพย์รวม	=	เงินสด + ลูกหนี้การค้า + สินค้าคงเหลือ + (ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ)
	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	=	92,000
ดังนั้น งบแสดงฐานะทางการเงินและข้อมูลเกี่ยวกับยอดขายของบริษัท อวดโอชา จำกัด จะเป็นดังนี้			
เงินสด	18,000	เจ้าหนี้การค้า	60,000
ลูกหนี้การค้า	30,000	หนี้สินระยะยาว	40,000
สินค้าคงเหลือ	60,000	หุ้นสามัญ	35,000
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	<u>92,000</u>	กำไรสะสม	<u>65,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>200,000</u>	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>200,000</u>
ขาย	300,000	ต้นทุนขาย	225,000

ข้อ 7 บริษัท ร่อนพิบูลย์ จำกัด

Current Ratio = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน

สมมติ เดิมมีสินทรัพย์หมุนเวียน = 800 บาท หนี้สินหมุนเวียน = 400 บาท

(ก) ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ สมมติ 20 บาท

สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น 20 บาท ทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น 20 บาท

เจ้าหนี้เพิ่มขึ้น 20 บาท ทำให้หนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 20 บาท

ผลคือ Current Ratio จะลดลง เพราะถ้าเศษและส่วนเพิ่มเป็นจำนวนที่เท่ากันจะทำให้เศษส่วนนั้นมีค่าลดลง ดังนี้

	<u>เดิม</u>	<u>ใหม่</u>
Current Ratio	800/400 = 2.00	(800 + 20)/(400 + 20) = 1.95

ข้อ 7 บริษัท ร่อนพิบูลย์ จำกัด (ต่อ)

- (ข) กู้เงินระยะยาวและถือไว้ในรูปเงินสด สมมุติ 100 บาท
 เงินกู้ระยะยาวเพิ่มขึ้น 100 บาท ไม่กระทบหนี้สินหมุนเวียน
 เงินสดเพิ่มขึ้น 100 บาท ทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น 100 บาท
 ผลคือ Current Ratio จะเพิ่มขึ้น เพราะถ้าเศษเพิ่มขึ้นแต่ส่วนคงเดิม
 จะทำให้เศษส่วนนั้นมีค่าเพิ่มขึ้น ดังนี้

	เดิม	ใหม่
Current Ratio	$800/400 = 2.00$	$(800 + 100)/400 = 2.25$

- (ค) ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ สมมุติราคาขาย = 80 บาท
 สินค้าคงเหลือลดลง และลูกหนี้เพิ่มขึ้น แต่ลูกหนี้จะเพิ่มขึ้นมากกว่าสินค้าคงเหลือที่ลดลง
 เพราะบริษัทยอมขายสินค้าในราคาที่บวกกำไรไว้แล้ว (80 บาท) ในขณะที่ราคาทุนจะต่ำกว่า
 (เช่น 70 บาท) ผลคือ Current Ratio จะเพิ่มขึ้น เพราะถ้าเศษเพิ่มขึ้นแต่ส่วนคงเดิม ทำให้
 เศษส่วนนั้นมีค่าเพิ่มขึ้น ดังนี้

	เดิม	ใหม่
Current Ratio	$800/400 = 2.00$	$(800 + 80 - 70)/400 = 2.03$

ข้อ 8 บริษัท วารินชำราบ จำกัด คำนวณหาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ (หรือสินทรัพย์ถาวรสุทธิ)

- กำหนดให้ LTD = หนี้สินระยะยาว D = หนี้สินรวม
 CL = หนี้สินหมุนเวียน CA = สินทรัพย์หมุนเวียน
 NPPE = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ A = สินทรัพย์รวม
 OE = ส่วนของเจ้าของรวม NI = กำไรสุทธิ
 S = ขาย NPM = อัตรากำไรสุทธิ
 ROE = อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

จากข้อมูลที่โจทย์กำหนดให้ จะได้ว่า

Long – term Debt Ratio	=	LTD/A
0.5	=	LTD/A
A	=	2*LTD
NPM	=	NI/S
0.05	=	NI/1,000
NI	=	50
ROE	=	NI/OE
0.20	=	50/OE
OE	=	250

ข้อ 8 บริษัท วารินชำราบ จำกัด (ต่อ)

$$\begin{aligned}
 A &= CL + LTD + OE \\
 2 * LTD &= 200 + LTD + 250 \\
 LTD &= 450 \\
 A &= 2 * LTD \\
 &= 2 * 450 \\
 &= 900 \\
 \text{Current Ratio} &= CA / CL \\
 2.00 &= CA / 200 \\
 CA &= 400 \\
 A &= CA + NPPE \\
 900 &= 400 + NPPE \\
 NPPE &= 500 \\
 &= \text{ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ}
 \end{aligned}$$

ข้อ 9 คำนวณ ROE ของบริษัท มาตุลี จำกัด

จากสมการ Extended Du Pont

$$\begin{aligned}
 ROE &= \text{Net Profit Margin} * \text{Total Asset Turnover} * \text{Equity Multiplier} \\
 &= 3.40\% * 1.77 * (\text{Asset}/\text{Equity}) \\
 &= 3.48\% * 1.77 * [(\text{Debt} + \text{Equity})/\text{Equity}] \\
 &= 3.48\% * 1.77 * [(\text{Debt}/\text{Equity}) + (\text{Equity}/\text{Equity})] \\
 &= 3.48\% * 1.77 * [(\text{Debt}/\text{Equity}) + 1] \\
 &= 3.48\% * 1.77 * (0.43 + 1) \\
 &= 8.61\%
 \end{aligned}$$

ข้อ 10 บริษัท เทพสถิต จำกัด

(ก) คำนวณตัวเงินจ่ายสูงสุด

$$\text{ให้มูลค่าสินค้าที่จะซื้อ} = \text{มูลค่าของตัวเงินจ่าย} = NP$$

$$\begin{aligned}
 \text{Current Ratio} &= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนเดิม + มูลค่าสินค้าที่จะซื้อ}} \geq 2 \\
 2 &\leq \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียนเดิม + มูลค่าของตัวเงินจ่าย}}{1,750,000 + NP} \\
 2 &\leq \frac{700,000 + NP}{1,400,000 + 2 * NP} \\
 NP &\leq 350,000
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น บริษัทจะซื้อสินค้าโดยการออกตัวเงินจ่ายได้ไม่เกิน 350,000 บาท จึงจะทำให้ Current Ratio มีค่าไม่ต่ำกว่า 2 เท่า

ข้อ 10 บริษัท เทพสถิต จำกัด (ต่อ)

(ข) Quick Ratio หลังจากออกตั๋วเงินจ่ายตาม (ก) ไปแล้ว

$$\begin{aligned}
 \text{Quick Ratio} &= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินทรัพย์หมุนเวียนตั้งแต่สินค้าคงเหลือลงมา}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \\
 &= \frac{1,750,000 - 500,000}{700,000 + 350,000} \\
 &= 1.19 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

ข้อ 11 บริษัท เคียนซา จำกัด

(ก) คำนวณอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท เคียนซา จำกัด

$$\begin{aligned}
 \text{Current ratio} &= \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\
 &= 1,310 / 660 \\
 &= 1.98 \text{ เท่า} \\
 \text{ระยะเวลาเก็บหนี้ถัวเฉลี่ย (ใช้ 360 วัน)} &= \text{ลูกหนี้การค้า} / (\text{ขาย} / 360) \\
 &= 672 / (3,215 / 360) \\
 &= 75 \text{ วัน} \\
 \text{อัตรามูลของสินค้าคงเหลือ (ใช้ยอดขาย)} &= \text{ขาย} / \text{สินค้าคงเหลือ} \\
 &= 3,215 / 1,483 \\
 &= 6.66 \text{ ครั้ง} \\
 \text{อัตรามูลของสินทรัพย์รวม} &= \text{ขาย} / \text{สินทรัพย์รวม} \\
 &= 3,215 / 1,895 \\
 &= 1.70 \text{ ครั้ง} \\
 \text{อัตรากำไรสุทธิ*} &= \text{กำไรสุทธิ} / \text{ขาย} \\
 &= 63.7 / 3,215 \\
 &= 1.98\%
 \end{aligned}$$

* เนื่องจากไม่มีหุ้นบุริมสิทธิ กำไรสุทธิจึงเท่ากับกำไรสุทธิหลังหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนทั้งสิ้น (ROA)*} &= \text{กำไรสุทธิ} / \text{สินทรัพย์รวม} \\
 &= 63.7 / 1,895 \\
 &= 3.36\%
 \end{aligned}$$

* เนื่องจากไม่มีหุ้นบุริมสิทธิ กำไรสุทธิจึงเท่ากับกำไรสุทธิหลังหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)*} &= \text{กำไรสุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\
 &= 63.7 / 722 \\
 &= 8.82\%
 \end{aligned}$$

* เนื่องจากไม่มีหุ้นบุริมสิทธิ กำไรสุทธิจึงเท่ากับกำไรสุทธิหลังหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราส่วนของหนี้สิน (Debt Ratio)} &= \text{หนี้สินรวม} / \text{สินทรัพย์รวม} \\
 &= 1,173 / 1,895 \\
 &= 0.619 \text{ หรือ } 61.90\%
 \end{aligned}$$

ข้อ 11 บริษัท เคียนซา จำกัด (ต่อ)

(ข) คำนวณอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ทั้งของบริษัทและของอุตสาหกรรมโดยใช้สมการ Extended Du Pont

ของบริษัท

อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)

$$\begin{aligned}
 &= \text{Return on Asset} * \text{Equity Multiplier} \\
 &= (\text{กำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวม}) * (\text{สินทรัพย์รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \\
 &= 0.0336 * (1,895/722) \\
 &= 0.0336 * 2.62 \\
 &= 0.088 \\
 &= 8.8\%
 \end{aligned}$$

หรือ อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)

$$\begin{aligned}
 &= \text{Total Asset Turnover} * \text{Net Profit Margin} * \text{Equity Multiplier} \\
 &= (\text{ขาย/สินทรัพย์รวม}) * (\text{กำไรสุทธิ/ขาย}) * (\text{สินทรัพย์รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \\
 &= 1.70 * 0.0198 * 2.62 \\
 &= 0.088 \text{ (ผลต่างเนื่องจากการปัดเศษ)} \\
 &= 8.8\%
 \end{aligned}$$

ของอุตสาหกรรม

อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)

$$\begin{aligned}
 &= \text{Total Asset Turnover} * \text{Net Profit Margin} * \text{Equity Multiplier} \\
 &= (\text{ขาย/สินทรัพย์รวม}) * (\text{กำไรสุทธิ/ขาย}) * (\text{สินทรัพย์รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \\
 &= 2.90 * 0.0120 * 2.50^* \\
 &= 0.087 \\
 &= 8.7\%
 \end{aligned}$$

* คำนวณหา Equity Multiplier ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{Equity Multiplier} &= \text{Asset/Equity} \\
 &= (\text{Debt} + \text{Equity}) / \text{Equity} \\
 &= (\text{Debt/Equity}) + 1 \\
 &= [\text{Debt}/(\text{Asset} - \text{Debt})] + 1 \\
 &= \{(\text{Debt/Asset})/[(\text{Asset/Asset}) - (\text{Debt/Asset})]\} + 1 \\
 &= \{(\text{Debt/Asset})/[1 - (\text{Debt} / \text{Asset})]\} + 1 \\
 &= [0.6/(1 - 0.6)] + 1 = 1.5 + 1 = 2.5
 \end{aligned}$$

หรือ จาก

$$\begin{aligned}
 \text{Asset} &= \text{Debt} + \text{Equity} \\
 (\text{Asset/Asset}) &= (\text{Debt/Asset}) + (\text{Equity/Asset}) \\
 1 &= 0.60 + (\text{Equity/Asset}) \\
 (\text{Equity/Asset}) &= 0.40 \\
 (\text{Asset/Equity}) &= 1/0.40 \\
 &= 2.5 = \text{Equity Multiplier}
 \end{aligned}$$

ข้อ 11 บริษัท เคียนซา จำกัด (ต่อ)

(ค) จุดเด่นและจุดด้อยของบริษัท เคียนซา จำกัด

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยของบริษัทมากกว่าของอุตสาหกรรมถึง 2 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีนโยบายในการเก็บหนี้ที่ค่อนข้างหละหลวม บริษัทควรใช้นโยบายในการเก็บหนี้ที่เข้มงวดมากกว่านี้ นอกจากนั้น อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) มีค่าต่ำกว่าของอุตสาหกรรมมาก แสดงให้เห็นว่า บริษัทใช้สินทรัพย์ (เพื่อสร้างยอดขาย) อย่างมีประสิทธิภาพต่ำกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย ทางเลือกที่เป็นไปได้คือ บริษัทควรเพิ่มยอดขาย หรือ ลดเงินลงทุนในสินทรัพย์ลง หรือ ทำทั้งสองอย่างพร้อมกัน ประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งคือ อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร (ทั้ง ROA และ ROE) ของบริษัทมีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม (ROE สูงกว่าของอุตสาหกรรมเล็กน้อย) แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรของบริษัทอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนสภาพคล่องโดยรวมของบริษัทอยู่ในเกณฑ์ปกติ และความเสี่ยงทางการเงิน (ซึ่งวัดโดย Debt Ratio ฯลฯ) อยู่ในระดับปกติเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรม

(ง) ข้อมูลกระทบต่อการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หากในปี 25X1 บริษัทมียอดขาย สินค้าคงเหลือ ลูกหนี้การค้าและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็น 2 เท่าของยอดที่ปรากฏอยู่

ถ้าในปี 25X1 เป็นปีที่บริษัทมีอัตราดอกเบี้ยที่ผิดปกติตามโจทย์ อัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้จะบิดเบือนไปจากช่วงปกติ เพราะฉะนั้นการเปรียบเทียบอัตราส่วนดังกล่าวกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมจะให้ผลที่ไม่ถูกต้องนัก หากผู้ที่ทำการวิเคราะห์เป็นผู้ที่ต้องการลงทุนในบริษัท การเปรียบเทียบในปี 25X1 เพียงปีเดียวอาจทำให้ผู้ลงทุนตัดสินใจผิดพลาดได้ ทั้งนี้เพราะในปี 25X2 ยอดขายและรายการอื่นๆ อาจกลับมาสู่สภาวะปกติ ซึ่งไม่เหมาะที่ผู้ลงทุนจะลงทุนในบริษัทนี้ก็เป็นได้

ข้อ 12 บริษัท รัตภูมิ จำกัด

(ก) ยอดขายของบริษัท

$$\begin{aligned}
 \text{Current Ratio} &= \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\
 3 &= 675,000 / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\
 \text{หนี้สินหมุนเวียน} &= 225,000 \\
 \\
 \text{Quick Ratio} &= (\text{เงินสด} + \text{เงินลงทุนระยะสั้น} + \text{ลูกหนี้การค้า}) / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\
 1.4 &= (100,000 + \text{ลูกหนี้การค้า}) / 225,000 \\
 \text{ลูกหนี้การค้า} &= 215,000 \\
 \\
 \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} &= \text{เงินสด} + \text{เงินลงทุนระยะสั้น} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{สินค้าคงเหลือ} \\
 675,000 &= 100,000 + 215,000 + \text{สินค้าคงเหลือ} \\
 \text{สินค้าคงเหลือ} &= 360,000 \\
 \\
 \text{Inventor Turnover} &= \text{ขาย} / \text{สินค้าคงเหลือ} \rightarrow \text{ข้อนี้โจทย์สมมติให้ใช้ "ขาย"} \\
 6 &= \text{ขาย} / 360,000 \\
 \text{ขาย} &= 2,160,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

(ข) ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย

$$\begin{aligned}
 \text{ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย} &= 360 * \text{ลูกหนี้การค้า} / \text{ขาย} \\
 &= 360 * 215,000 / 2,160,000 \\
 &= 35.83 \text{ วัน}
 \end{aligned}$$

ข้อ 13 บริษัท ทับสะแก จำกัด กับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้แบบจำลอง Extended Du Pont

(ก) คำนวณอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์

	<u>อัตราส่วนของบริษัท</u>	<u>ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม</u>
Current Ratio	= สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน = 202/74 = 2.73 เท่า	= 2.00 เท่า
Debt to Total Asset	= หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม = 90/300 = 0.30 หรือ 30%	= 0.30 หรือ 30%
Times Interest Earned	= กำไรจากการดำเนินงาน/ดอกเบี้ยจ่าย = 33/3 = 11 เท่า	= 7 เท่า
Inventory Turnover	= ขาย/สินค้าคงเหลือ = 530/106 = 5 ครั้ง	= 10 ครั้ง
Days Sales Outstanding (Average Collection Period)	= ลูกหนี้การค้า/(ขาย/360) = 44/(530/360) = 30 วัน	= 24 วัน
Fixed Asset Turnover	= ขาย/ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ = 530/98 = 5.4 ครั้ง	= 6 ครั้ง
Total Asset Turnover	= ขาย/สินทรัพย์รวม = 530/300 = 1.77 ครั้ง	= 3 ครั้ง
Net Profit Margin	= กำไรสุทธิ/ขาย = 21/530 = 3.96%	= 3%
Return on Asset (ROA)	= กำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวม = 21/300 = 7%	= 9%
Return on Equity (ROE)	= กำไรสุทธิ/ส่วนของผู้ถือหุ้น = 21/210 = 10%	= 12.9%

(ข) หา ROE โดยวิธี Extended Du Pont แล้วเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรม

$$\begin{aligned}
 \text{ROE} &= \text{Net Profit Margin} * \text{Total Asset Turnover} * \text{Equity Multiplier} \\
 &= (\text{กำไรสุทธิ/ขาย}) * (\text{ขาย/สินทรัพย์รวม}) * (\text{สินทรัพย์รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \\
 &= (21/530) * (530/300) * (300/210) = 3.96\% * 1.77 * 1.43 \\
 &= 10.02\%
 \end{aligned}$$

ข้อ 13 บริษัท ทับสะแก จำกัด (ต่อ)

ROE ของบริษัทต่ำกว่าของอุตสาหกรรมเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะว่าอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เท่ากับอัตราเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ในขณะที่อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) ต่ำกว่าของอุตสาหกรรมเล็กน้อย ถึงแม้ว่าบริษัทจะมีตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Multiplier) มากกว่าของอุตสาหกรรม แต่เพียงเล็กน้อย ไม่อาจดึงให้ ROE ของบริษัทสูงขึ้นได้มากนัก ดังจะเปรียบเทียบได้ดังนี้

อัตราส่วน	ของบริษัท	ของอุตสาหกรรม
อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)	3.96%	3.00%
อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)	1.77X	3.00X
ตัวทวีคูณของผู้ถือหุ้นสามัญ (Equity Multiplier)	1.43X	1.43X
อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (ROE)	10.02%	12.90%

(ค) รายการในงบแสดงฐานะทางการเงินหรือรายการในงบกำไรขาดทุนที่ส่งผลให้บริษัทมีอัตรากำไรต่ำ

ปัจจัยที่ทำให้บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่ำน่าจะมีผลมาจากรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ Extended Du Pont แล้ว พบว่าอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายสูงกว่าค่าของอุตสาหกรรม แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการสร้างกำไรและการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ดีกว่า ในขณะที่ Equity multiplier เท่ากับค่าของอุตสาหกรรม ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจการกู้เงินมาใช้ในสัดส่วนที่เท่ากับกิจการอื่นๆ โดยเฉลี่ย แต่พบว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าของอุตสาหกรรม จึงเป็นค่าที่บ่งชี้ว่ารายการที่มักจะก่อให้เกิดปัญหาน่าจะเป็นรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน เช่น อาจมีการลงทุนในสินทรัพย์บางรายการมากเกินไปไม่สอดคล้องกับยอดขายตามที่ควรจะเป็น บริษัทควรแก้ไขด้วยการเพิ่มด้วยการเพิ่มยอดขายให้ได้มากกว่านี้ ณ ระดับสินทรัพย์ที่บริษัทมีอยู่หรือควรลงทุนในสินทรัพย์ให้น้อยกว่านี้ ณ ระดับยอดขายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

(ง) วิเคราะห์ว่ารายการ(บัญชี) ไດที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม (ด้านลบ) มากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างสินค้าคงเหลือต่อยอดขายของบริษัทกับของอุตสาหกรรมแล้วจะเห็นว่า บริษัทมีอัตราดังกล่าวต่ำกว่าของบริษัทอื่นๆ ในอุตสาหกรรมถึงสองเท่าและมีระยะเวลาในการเก็บหนี้ถัวเฉลี่ยยาวนานกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมประมาณ 1 สัปดาห์ ทำให้มีเงินทุนจมอยู่ในบัญชีลูกหนี้การค้าแทนที่จะเก็บไว้เป็นเงินสดเพื่อนำมาใช้หมุนเวียน หากบริษัทสามารถเก็บเงินจากลูกหนี้การค้าและระบายสินค้าคงเหลือให้เร็วขึ้นได้ บริษัทจะสามารถมีเงินสดมาใช้หมุนเวียน ตลอดจนอาจใช้เงินส่วนดังกล่าวไปจ่ายชำระหนี้เงินกู้ได้ ซึ่งจะช่วยให้ภาระดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทลดลงและกำไรสุทธิจะเพิ่มขึ้น และที่สำคัญคือจะทำให้ความสามารถในการก่อหนี้ของบริษัทจะเพิ่มขึ้นด้วย (เพราะมีหนี้ลดลง) อีกประการหนึ่งดูเหมือนว่าบริษัทจะลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากเกินไปจนมีกำลังการผลิตเหลือเฟือ และไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้จะสังเกตได้จากอัตราหมุนของสินทรัพย์ถาวรสุทธิ (ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ) ของบริษัทต่ำกว่าของอุตสาหกรรมเล็กน้อย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าระหว่างสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ) บริษัทลงทุนในรายการใดมากเกินไป

(จ) หากยอดขายของบริษัทมีลักษณะเป็นฤดูกาลหรือมีอัตราเพิ่มสูงมากในระหว่างปี

หากยอดขายของบริษัทมีลักษณะเป็นฤดูกาลหรือมีอัตราการเพิ่มสูงมากในระหว่างปี อัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณจากรายการเงินสด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ หนี้สินหมุนเวียน ขาย กำไร และส่วนของผู้ถือหุ้น จะมีความถูกต้องน้อยลง วิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้โดยการใช้อยอดเฉลี่ยของรายการดังกล่าวข้างต้น (โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการจากงบแสดงฐานะทางการเงิน) แทนที่จะใช้อยอดตอนสิ้นงวดบัญชี

ข้อ 14 หุ้นกู้ ของ บริษัท ดำเนินสะดวก จำกัด ณ 31 ธันวาคม 25X6 มีมูลค่าเท่ากับที่บาท

กำหนด S = ขาย(เชื่อ)รวม CA = สินทรัพย์หมุนเวียนรวม NPPE = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

A = สินทรัพย์รวม CL = หนี้สินหมุนเวียนรวม LTD = หนี้สินระยะยาว = B = หุ้นกู้

OE = ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญรวม CGS = ต้นทุนขาย Inv = สินค้าคงเหลือ

GPM = อัตรากำไรขั้นต้น

$$\text{Current ratio} = CA/CL = 3.00; \therefore CA = 3*CL \quad \text{----} \textcircled{1}$$

$$\text{Long-term debt to equity} = LTD/OE = B/OE = 0.20; \therefore OE = 5*B \quad \text{----} \textcircled{2}$$

$$\text{Equity multiplier} = A/OE = 1.50; \therefore A = 1.5*OE \quad \text{----} \textcircled{3}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{2} \text{ ใน } \textcircled{3}; \text{ จะได้ว่า } A = 1.5*(5*B) = 7.5*B \quad \text{----} \textcircled{4}$$

$$A = CL + B + OE \quad \text{----} \textcircled{5}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{2} \text{ และ } \textcircled{4} \text{ ใน } \textcircled{5}; \text{ จะได้ว่า } 7.5*B = CL + B + (5*B); \therefore CL = 1.5*B \quad \text{----} \textcircled{6}$$

$$\text{Quick ratio} = (CA - Inv)/CL = 2.00; \therefore CA - Inv = 2*CL \quad \text{----} \textcircled{7}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{1} \text{ ใน } \textcircled{7}; \text{ จะได้ว่า } (3*CL) - Inv = 2*CL; \therefore Inv = CL \quad \text{----} \textcircled{8}$$

$$CGS = S*(1 - GPM) = 12,800,000*(1 - 0.25) = 9,600,000 \quad \text{----} \textcircled{9}$$

$$\text{Days in inventory} = (360*Inv)/CGS = 90 \quad \text{----} \textcircled{10}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{9} \text{ ใน } \textcircled{10}; \text{ จะได้ว่า } (360*Inv)/9,600,000 = 90; \therefore Inv = 2,400,000 \text{ บาท} \quad \text{----} \textcircled{11}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{11} \text{ ใน } \textcircled{8}; \text{ จะได้ว่า } CL = 2,400,000 \text{ บาท} \quad \text{----} \textcircled{12}$$

$$\text{แทนค่า } \textcircled{12} \text{ ใน } \textcircled{6}; \text{ จะได้ว่า } 2,400,000 = 1.5*B; \therefore B = 1,600,000 \text{ บาท เป็นคำตอบที่ต้องการ}$$

ข้อ 15 (ค)

(1) Current ratio เกิน 1 เท่า ไม่ได้หมายความว่าเกิน 1 เท่าแล้วสภาพคล่องจะไม่ขาด แต่เมื่อรวมกับอัตราส่วน (2)

และ (3) แล้ว เป็นองค์ประกอบที่ดีที่สุด 5 ข้อ (2) TIE ซึ่งบอกความสามารถในการดอกเบี้ยสูงสุด และ (3) สัดส่วนของหนี้สินปานกลาง

ข้อ 16 (ข) ถูกต้อง เหตุผล คือ $d = 77/235 = 32.77\%$ ซึ่งมากกว่า 30%

(ก) เป็นไปได้ แต่ไม่เสมอไป อาจเป็นกิจการที่กำลังเติบโตก็ได้ ดังนั้น ผิด

(ค) ตอบไม่ได้เพราะรู้เงินสดต้นงวด ดังนั้น ผิด

(ง) ไม่สามารถสรุปเช่นนั้นได้ ดังนั้น ผิด

(จ) กำไรสะสมเพิ่มขึ้น = $235,000 - 77,000 = 158,000$ จึงมีการใช้เงินทุนจากแหล่งภายใน ดังนั้น ผิด

ข้อ 17 (ข)

Quick ratio วัดสภาพคล่องและอาจบ่งชี้ความสามารถในการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

ข้อ 18 (ค) 33%

กำไรสะสมเพิ่มขึ้นต่อหุ้น = $4 - 2 = 2$ บาท ซึ่งคิดเป็นเงินรวม = $12,000,000$ บาท

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญ = $12 \text{ ล้าน} / 2 = 6 \text{ ล้านหุ้น}$

มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (เป็นตัวเลขปลายปี ต้องรวมกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้นแล้ว) = 40 บาท

แสดงว่า ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ = $40(6) = 240$ ล้านบาท

ดังนั้น Debt ratio = $120 / (120 + 240) = 33\%$

ข้อ 19 (ข) 12%

$$ROE = ROA \times EM$$

$$D/E = 1 \text{ แสดงว่า } A = D + E = 1 + 1 = 2 \quad \text{ดังนั้น } EM = 2/1 = 2$$

$$24\% = ROA \times 2 \rightarrow ROA = 12\%$$

ข้อ 20 (จ)

เป็นไปได้ว่าสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องน้อย (ได้แก่สินทรัพย์หมุนเวียนตั้งแต่รายการสินค้าคงเหลือเป็นต้นไป) มีสัดส่วนที่มากเกินไป อัตราส่วนที่เกี่ยวข้องคือตัวเลือก (ค) และ (จ)

(ค) สินค้าคงเหลือหมุนเร็วกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย แสดงว่ามีสินค้าคงเหลืออยู่น้อย จึงผิด

(จ) มี Quick ratio ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม แสดงว่ามีสินค้าคงเหลืออยู่มาก จึงสนับสนุนข้อความจริงตามโจทย์

ข้อ 21 (จ)

(ก) หากกิจการไม่กู้เลย ROA จะเท่ากับ ROE จึง ผิด

(ข) ไม่จำเป็น กิจการอาจมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนได้ จึง ผิด

(ค) ไม่กู้เลยจะมี EM เท่ากับ 1 ไม่ใช่ 0 จึง ผิด

(ง) $TIE = 1$ แสดง EBIT = I พอดี ยังมีความสามารถในการดอกเบี้ย จึง ผิด

(จ) ในช่วงที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ ต้นทุนของสินค้าย่อมปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ หากปัจจัยอื่นคงที่ ตามสถานการณ์จริง ต้นทุนขายในงบกำไรขาดทุนควรเป็นตัวเลขที่สูง และเมื่อบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี LIFO สินค้าที่ซื้อใหม่ที่หลังซึ่งมีราคาแพง จะถูกจำหน่ายไปก่อน ทำให้ต้นทุนขายเป็นตัวเลขที่สูง ซึ่งสะท้อนความเป็นจริงของงบกำไรขาดทุนมากกว่าเมื่อใช้วิธี FIFO

ข้อ 22 (ก)

(ก) สัมผัสจาก Current ratio และ Quick ratio ที่ลดลงแล้ว ข้อนี้เป็นไปได้ แต่ดูข้ออื่นก่อนก็ได้

(ข) ไม่จำเป็นเสมอไป ดังนั้น ผิด

(ค) ไม่มีข้อมูลที่บ่งชี้แน่นอนเช่นนั้น อาจเป็น ต้นทุนขายที่เพิ่มขึ้น ขายได้น้อยลงก็ได้ ฯลฯ ดังนั้น ผิด

(ง) ไม่ได้มีความสัมพันธ์แบบตอบสนองเร็วเช่นนั้น ดังนั้น ผิด

(จ) ติความไม่ถูกต้อง ดังนั้น ผิด

สรุปว่าเป็น (ก)

ข้อ 23 (ง)

สมมติว่า CA ที่ไม่รวมสินค้าคงเหลือลงไป = 60 และ CL = 100 ดังนั้น $QR = 60/100 = 0.6$

(ก) ซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อระยะสั้น เช่น 10 บาท $\rightarrow QR ใหม่ = 60/(100+10) = 0.55$

(ข) จ่ายชำระตัวเงินจ่ายด้วยเงินสด เช่น 10 บาท $\rightarrow QR ใหม่ = (60-10)/(100-10) = 0.56$

(ค) เก็บเงินจากลูกหนี้การค้า เช่น 10 บาท $\rightarrow QR ใหม่ = (60-10+10)/100 = 0.60$

(ง) กู้เงินระยะสั้นและเก็บไว้เป็นเงินสด เช่น 10 บาท $\rightarrow QR ใหม่ = (60+10)/(100+10) = 0.64$

(จ) ซื้อสินค้าด้วยเงินสด เช่น 10 บาท $\rightarrow QR ใหม่ = (60-10)/100 = 0.50$

ข้อ 24 (ค)

(ก) อาจเป็นไปได้ แต่ไม่มีหลักฐานสนับสนุน ดังนั้น ยังไม่ถูกต้องที่สุด

(ข) อาจเป็นไปได้ แต่ไม่มีหลักฐาน Noncurrent asset turnover สนับสนุน ดังนั้น ยังไม่ถูกต้องที่สุด

(ค) เป็นไปได้มากที่สุด สืบได้จาก Inventory turnover ที่ลดลง แต่อ่านข้อที่เหลือก่อนก็ได้

(ง) อาจเป็นไปได้ แต่ไม่มีหลักฐานสนับสนุน ดังนั้น ยังไม่ถูกต้องที่สุด

(จ) อาจเป็นไปได้ แต่ไม่มีหลักฐานสนับสนุน ดังนั้น ยังไม่ถูกต้องที่สุด

สรุปว่าเป็น (ค)

ข้อ 25 (ก)

(ก) สัดส่วนหนี้เพิ่ม แสดงว่าสัดส่วนของเงินทุนจากเจ้าของลดลง ถูกต้อง

(ข) EM เพิ่มขึ้น ดังนั้น ผิด

(ค) ROE ลดลงเพราะ TAT และ NPM ที่ลดลง ไม่ใช่เพราะการกู้ยืม (ส่งผลบวก) ดังนั้น ผิด

(ง) การจัดหาเงินทุนไม่ใช่สาเหตุของการใช้ทรัพย์สินไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผิด

(จ) การจัดหาเงินทุนไม่ใช่สาเหตุของ EBIT ที่ลดลง (ถ้าลดลงจริง) หรือการใช้ทรัพย์สินไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผิด

ข้อ 26 (ค)

$OPM = GPM - \% \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน} = 40\% - 14\% = 26\%$

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
❶ ขายสุทธิ (Net sales)	100%	100%	100%
ต้นทุนขาย (Cost of goods sold) = ❶ - ❷	60%	55%	50%
❷ กำไรขั้นต้น (Gross profit)	40%	45%	50%
❸ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating expenses)	14%	14%	14%
กำไรจากการดำเนินงาน (Operating profit) = ❷ - ❸	26%	31%	36%
ดอกเบี้ยจ่าย = (❷ - ❸) - (❹ + ❺)	6%	13%	22%
กำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล = ❹ + ❺	20%	18%	14%
❹ ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Taxes)	10%	10%	10%
❺ กำไรสุทธิ (Net profit or EAT)	10%	8%	4%

ข้อ 27 (ข)

- (ก) เป็นไปได้ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด จึงไม่อาจสรุปว่าถูกที่สุด
- (ข) %ดอกเบี้ยจ่าย เพิ่มขึ้นจาก 6% เป็น 13% เป็น 22% เมื่อเทียบกับยอดขาย ถูกต้อง
- (ค) GPM เพิ่มขึ้น แสดงว่า %ต้นทุนขายลดลง แม้ไม่ได้คำนึงถึงเรื่องอื่น ก็สรุปได้ว่าข้อนี้ไม่ถูกต้องที่สุด
- (ง) ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด จึงไม่อาจสรุปว่าถูกที่สุด
- (จ) ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด (ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน) จึงไม่อาจสรุปว่าถูกที่สุด

ข้อ 28 (ง) 12.5X

$P/E = \text{ราคาหุ้นสามัญต่อหุ้น/กำไรสุทธิต่อหุ้น} = \text{มูลค่าตามราคาตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น/กำไรสุทธิ}$

$M/B \text{ ratio} = 2.5 = \text{มูลค่าในราคาตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น/มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น}$

$\text{มูลค่าในราคาตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น} = 2.5(\text{มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น})$

$ROE = 20\% = \text{กำไรสุทธิ/มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น}$

$\text{กำไรสุทธิ} = 0.2(\text{มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น})$

$P/E = 2.5(\text{มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น})/0.2(\text{มูลค่าในราคาตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น}) = 12.5X$

ข้อ 29 (จ)

$$CE = 22.75(215,000) = 4,891,250$$

$$D = 0.46(A) = 0.46(D + CE)$$

$$D = 0.46(D + 4,891,250)$$

$$D = 0.46(4,891,250)/(1-0.46) = 4,166,620$$

ข้อ 30 (ข)

$$P/E = 33.50/2.30 = 14.57X$$

ข้อ 31 (ข)

- (ก) ไม่จำเป็น
- (ข) ถูกต้อง ข้อมูลบ่งชี้ว่าองค์ประกอบของ P/E (คือ ราคาหุ้นและกำไรสุทธิต่อหุ้น) เท่ากันทั้ง 2 กิจการ
- (ค) ไม่จำเป็น
- (ง) ไม่จำเป็น
- (จ) ไม่จำเป็น

ข้อ 32 (จ)

- (ก) ไม่จำเป็น
- (ข) ไม่จำเป็น
- (ค) ไม่จำเป็น (ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นด้วย เช่น มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น)
- (ง) ไม่จำเป็น
- (จ) ถูกต้อง กำไรสุทธิต่อหุ้นเท่ากัน หุ้นที่มีราคาตลาดต่อหุ้นสูงกว่า ย่อมมี P/E สูงกว่า

ข้อ 33 (ง)

- (ก) ผิด เพราะ โดยปกติ ดีความได้ว่าการมีศักยภาพในการเติบโตสูง ประสิทธิภาพการบริหารงานได้ดี
- (ข) ผิด เพราะ โดยปกติ ดีความได้ว่าการมีความมั่งคั่งเพิ่มให้กับเจ้าของ ประสิทธิภาพการบริหารงานได้ดี
- (ค) ผิด เพราะ โดยปกติ หากไม่มีการปันราคา กิจกรรมที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง จะมี P/E สูง (ผู้ลงทุนให้ราคากับการเติบโตที่จะสร้างกำไรได้เพิ่มในอนาคตด้วย)
- (ง) ถูกต้อง เพราะ โดยปกติ ดีความได้ว่าการมีความมั่งคั่งเพิ่มให้กับเจ้าของ สอดคล้องกับ MVA[®] ยที่เป็นบวกมากขึ้น
- (จ) ผิด เพราะ EVA[®] เป็นองค์ประกอบของ MVA[®] โดยปกติหากกิจการมี EVA[®] ที่(เป็นบวก)สูงอย่างต่อเนื่อง MVA[®] ย่อมน่าจะ(เป็นบวก)สูงตามไปด้วย

ข้อ 34 (ข)

- (ก) ผิด $BEP = EBIT/A$ การกู้ยืมเพิ่มขึ้นไม่กระทบต่อองค์ประกอบของ BEP โดยตรง
- (ข) ถูกต้อง เมื่อสัดส่วนของหนี้เพิ่มขึ้น สัดส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลง และ A/CE ย่อมสูงขึ้น
- (ค) ผิด มีกำไรสุทธิเท่ากันและ A เท่ากัน หากมี D น้อยกว่า CE ย่อมมากกว่า ดังนั้น ROE ย่อมต่ำกว่า
- (ง) ผิด ไม่จริงเสมอไป เพราะกำไรจากการซื้อขายหุ้นสามัญไม่ต้องเสียภาษี (ผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดา และหุ้นเป็นหุ้นสามัญที่จดทะเบียนกับ SET หรือ MAI) ในขณะที่กำไรจากการซื้อขายหุ้นกู้เสียภาษี
- (จ) ผิด $ROA = NI/A$ เมื่อกู้ยืมเพิ่มขึ้น ดอกเบี้ยจ่ายย่อมสูงขึ้น กำไรสุทธิลดลง ROA ย่อมลดลง

ข้อ 35 (ก)

- (ก) ความสามารถในการทำกำไรโดยไม่คำนึงถึงที่มาของเงินทุนดีกว่าแผนอื่น อาจถูก อ่านต่อไป
 - (ข) ความสามารถในการใช้ทรัพย์สินน้อยกว่าแผนอื่น ดังนั้น ผิดแน่นอน
 - (ค) เป็นไปได้ทั้งดีกว่า (ถ้า NPM เป็นบวก ย่อมดีกว่า เพราะ ROE จะสูงกว่า) และแย่กว่า (เพิ่มโอกาสในการบิดพลิ้วและความสามารถในการกู้เพิ่มในอนาคตลดลง)
 - (ง) ความสามารถในการบริหารสินค้าคงเหลือดีกว่าแผนอื่น ดังนั้น ผิดแน่นอน
 - (จ) ความสามารถในการบริหารลูกหนี้การค้าดีกว่าแผนอื่น ดังนั้น ผิดแน่นอน
- สรุปว่า (ก) ถูกต้องที่สุด

ข้อ ๓๖ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จฐานรวมของปี 25X3

บมจ.ธอร์อิเล็กทรอนิกส์				
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ล้านบาท)				
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม				
	<u>25X1</u>	<u>25X2</u>	<u>25X3</u>	
รายได้จากการขาย	100.0%	100.0%	100.0%	= 3,265/3,265
หัก ต้นทุนขาย	<u>40.0%</u>	<u>43.0%</u>	<u>46.0%</u>	= 1,502/3,265
กำไรขั้นต้น	60.0%	57.0%	54.0%	= 1,163/3,265
หัก ค่าใช้จ่ายในการขาย บริหาร และทั่วไป				
ค่าใช้จ่ายในการขาย	20.0%	23.5%	27.0%	= 882/3,265
ค่าวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์	10.0%	10.0%	10.0%	= 327/3,265
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	<u>8.0%</u>	<u>8.5%</u>	<u>9.0%</u>	= 294/3,265
รวมค่าค่าใช้จ่ายในการขาย บริหาร และทั่วไป	<u>38.0%</u>	<u>42.0%</u>	<u>46.0%</u>	= 1,503/3,265
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ (EBIT)	22.0%	15.0%	8.0%	= 260/3,265
หัก ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	<u>4.0%</u>	<u>4.5%</u>	<u>4.4%</u>	= 143/3,265
กำไรก่อนภาษีเงินได้ (EBT)	18.0%	10.4%	3.6%	= 117/3,265
หัก ภาษีเงินได้	<u>6.1%</u>	<u>3.6%</u>	<u>1.2%</u>	= 40/3,265
กำไรสำหรับปี	<u>11.9%</u>	<u>6.9%</u>	<u>2.4%</u>	= 77/3,265

ข้อ ๓๗ (๓๗.๑) กำไรสุทธิไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับรายรับจากการขาย แต่กลับมีแนวโน้มลดลง ดูจากอัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin) มีแนวโน้มลดลงจาก 11.9% ในปี 25X1 เป็น 6.9% ในปี 25X2 และ 2.4% ในปี 25X3

(๓๗.๒) ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ส่งผลทำให้อัตรากำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลง ได้แก่ ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ข้อ ๓๘ (๓๘.๑) ในปี 25X3 เงินสดเพิ่มขึ้น 22 ล้านบาท

(๓๘.๒) กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในปี 25X3 **ลดลง**เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน เท่ากับ +170 ล้านบาทในปี 25X3 ซึ่งน้อยกว่า +283 ล้านบาทในปี 25X2)

(๓๘.๓) แหล่งที่ใช้ไปของเงินสด 4 แหล่งใหญ่ในปี 25X3 ได้แก่ (1) ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 345 ล้านบาท(2) ลงทุนเพิ่มในลูกหนี้การค้า 239 ล้านบาท (3) ลงทุนเพิ่มในสินค้าคงเหลือ 149 ล้านบาท (4) จ่ายดอกเบี้ย 143 ล้านบาท

(๓๘.๔) แหล่งที่มาของเงินสด 4 แหล่งใหญ่สุดในปี 25X3 ได้แก่ (1) กำไรจากการดำเนินงาน 535 ล้านบาท (รวมค่าเสื่อมราคา 275 ล้านบาท) (2) เงินกู้ยืมระยะยาว 340 ล้านบาท (3) เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 53 ล้านบาท (4) ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น 10 ล้านบาท (หรือจะตอบ กำไรสุทธิ ค่าเสื่อมราคา ฯลฯ ก็ได้)

ข้อ ๓๙ อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย อสก.	20X1	20X2	20X3	
Current ratio (เท่า)	4.5	4.2	5.4	5.8	= 952/164
Quick ratio (เท่า)	3.2	2.9	3.9	4.0	= (952 - 300)/164
อายุเฉลี่ยของลูกหนี้การค้า (วัน)	42	40	60	66.0	= 365(590)/3,265
อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (รอบ)	7.5	7	6	5.0	= 1,502/300
อัตราหมุนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (รอบ)	1.6	1.7	1.4	2.1	= 3,265/1,583
อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (รอบ)	1.2	1.3	1	1.3	= 3,265/2,535
Debt ratio	53%	56%	66%	70%	= (164 + 1,600)/2,535
Debt/equity ratio (เท่า)	1	1.3	2.0	2.3	= (164 + 1,600)/771
Times interest earned (เท่า)	4.5	5.5	3.3	1.8	= 260/143

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย อสก.	20X1	20X2	20X3	
อัตรากำไรสุทธิ (NPM)	9.00%	11.90%	6.90%	2.4%	= 77/3,265
ROA	10.80%	15.00%	7.10%	3.04%	= 77/2,535
ROE	22.80%	34.10%	20.90%	9.99%	= 77/771
Equity multiplier (เท่า)	2.1	2.3	2.9	3.3	= 2,535/771

ข้อ ๔๐ สมมติว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมคงที่ตลอดทั้งสามปี

สภาพคล่อง

สภาพคล่องของกิจการดูเหมือนจะไม่มีปัญหาเพราะ Current ratio และ Quick ratio มีแนวโน้มสูงขึ้น เพียงแต่อายุเฉลี่ยของลูกหนี้การค้ามีแนวโน้มยาวนานขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากการเปลี่ยนนโยบายการให้สินเชื่อที่ผ่อนปรนมากขึ้น หรือขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้กับลูกค้าที่มีคุณภาพในการชำระหนี้เป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้เก็บเงินสดได้ช้าลงและอาจเกิดปัญหานี้สูญได้ นอกจากนั้น อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือที่ลดลงแสดงให้เห็นว่ากิจการระบายสินค้าคงเหลือได้ช้าลง ซึ่งอาจมาจากการสำรองวัตถุดิบไว้จำนวนมากเพื่อรองรับรายรับจากการขายที่เติบโตในอัตราสูง (อาจทำให้วัตถุดิบเกิดการเสื่อมสภาพได้) อายุของสินค้าและอายุของลูกหนี้การค้าโดยเฉลี่ยที่ยาวนานขึ้นย่อมทำให้วงจรเงินสดยาวนานขึ้น ทำให้สภาพคล่องของกิจการอาจลดลงได้ในอนาคต

ความสามารถในการใช้ทรัพย์สิน

อัตราหมุนของสินทรัพย์รวมในปี 20X3 มีการปรับปรุงขึ้นให้ดีขึ้นกว่าในปี 20X2 แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเปลี่ยนทรัพย์สินโดยรวมให้เป็นรายได้ที่ดีขึ้น อัตราหมุนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนบ่งชี้ว่ากิจการไม่ได้ลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากนักเกินไปเมื่อเทียบค่าเฉลี่ย อย่างไรก็ตาม ตามที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในเรื่องสภาพคล่อง กิจการมีการลงทุนในลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือมากจนเกินไป นับเป็นการใช้สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ จึงต้องปรับปรุง

ความมั่นคงทางการเงิน

Debt ratio หรือ Debt-equity ratio หรือ Equity multiplier ต่างก็ชี้แนวโน้มการกู้ยืมที่สูงขึ้นซึ่งเป็นสัญญาณของปัญหา กล่าวคือ กิจการจัดหาเงินทุนมาสนับสนุนการเติบโตโดยใช้เงินกู้ยืมมากกว่าเงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายใน และดูเหมือนว่าอัตราการเติบโตของหนี้สินจะสูงกว่าอัตราการเติบโตของรายรับจากการขาย ซึ่งหมายความว่าความเสี่ยงจากการบิดพลิ้วย่อมสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกันกับภาระค่าใช้จ่ายทางการเงิน (ดอกเบี้ยจ่าย) และมีแนวโน้มสูงที่กิจการจะไม่สามารถกู้เงินเพิ่มเติมในอนาคต นอกจากนั้น Times interest earned ที่ลดลงมากก็เป็นสัญญาณชี้ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ลดลง และยังส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรสุทธิลดลงอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในขณะที่กิจการยังคงสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายทางการเงินได้อยู่ การใช้ Financial leverage ในระดับที่สูงยังสามารถยกระดับกำไรให้กับผู้ถือหุ้นสามัญได้มากอยู่ แต่เมื่อพิจารณาจากอัตรากำไรสุทธิที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงมีความเป็นไปได้ที่อัตรากำไรสุทธิในปีถัดไปอาจเป็นลบ (ถ้าปัญหาต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นไม่ได้รับการแก้ไข) และจะส่งผลให้ผู้ถือหุ้นสามัญขาดทุนในอัตราที่สูงกว่ากรณีที่ใช้ Financial leverage ในระดับที่ต่ำกว่า

ความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราส่วน (อัตรากำไรสุทธิ ROA และ ROE) ต่างก็แสดงแนวโน้มที่เป็นผลลัพธ์ของประเด็นทั้งสามข้างต้น ซึ่งคือความสามารถในการทำกำไรที่ลดลงไม่ว่าจะเป็นการเทียบกับรายรับจากการขายหรือเงินลงทุน

อัตรากำไรสุทธิที่ลดลงจาก 11.90% เป็น 6.90% และ 2.4% ในปี 20X3 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (9.00%) เป็นอย่างมาก ชี้ให้เห็นว่ากำไรสุทธิไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับรายรับจากการขาย ซึ่งเป็นลักษณะร่วมของกิจการที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วและไม่สามารถควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้มีอัตราการเพิ่มไม่ให้เกิดอัตราการเพิ่มของรายรับจากการขายได้ และหากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข ก็มีแนวโน้มว่าอัตรากำไรสุทธิอาจเป็นลบได้ในปีถัดไป

ROA ที่ลดลงจาก 15.00% เป็น 7.10% และ 3.14% ในปี 20X3 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (10.80%) เป็นอย่างมากเช่นกัน ชี้ให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรเมื่อเทียบกับเงินลงทุนทั้งหมดด้อยกว่ากิจการอื่น ๆ โดยเฉลี่ย สาเหตุหลักไม่ได้มาจากประสิทธิภาพในการใช้ทรัพย์สินตามที่ได้อ้างอิงในส่วนก่อนหน้า แต่เป็นเรื่องการควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้มีอัตราการเพิ่มไม่ให้เกิดอัตราการเพิ่มของรายรับจากการขายได้ ตามที่กล่าวในย่อหน้าก่อนหน้า

ROE ที่ลดลงจาก 34.10% เป็น 20.90% และ 9.99% ในปี 20X3 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (22.80%) เช่นกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรเมื่อเทียบกับเงินลงทุนจากเจ้าของด้อยกว่ากิจการอื่น ๆ โดยเฉลี่ยเป็นอย่างมาก สาเหตุหลักเป็นเรื่องการสามารถควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้มีอัตราการเพิ่มไม่ให้เกิดอัตราการเพิ่มของรายรับจากการขายได้ เป็นผลให้อัตรากำไรสุทธิลดลงต่ำลงมาก ตามที่กล่าวในย่อหน้าก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม Financial leverage ในระดับที่สูงยังช่วยยกระดับกำไรให้กับผู้ถือหุ้นสามัญให้สูงขึ้นชดเชยอัตรากำไรสุทธิที่มีระดับต่ำ แต่เมื่อพิจารณาจากอัตรากำไรสุทธิที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงมีความเป็นไปได้ที่อัตรากำไรสุทธิในปีถัด ๆ ไปอาจเป็นลบ (ถ้าปัญหาต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นไม่ได้รับการแก้ไข) และจะส่งผลให้ ROE ในอนาคตเป็นลบได้

ข้อ ๔๑ (Extended) DuPont Model

	ROE	=	NPM	x	TAT	x	EM
ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม	9.99%	=	2.36%	x	1.3	x	3.3
ธอร์รี่อิเล็กทรอนิกส์	22.68%*	=	9.0%	x	1.2	x	2.1

*หมายเหตุ ได้ค่าต่างจาก 22.80% ตามที่ปรากฏในโจทย์ เพราะในโจทย์คำนวณ Debt ratio โดยใช้หนี้สินระยะยาวเท่านั้น

ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operating efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก NPM)

ด้อยกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยเป็นอย่างมาก โดยสาเหตุหลักน่าจะมาจากต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารบางรายการที่มีอัตราเติบโตที่สูงกว่าอัตราการเติบโตของรายรับจากการขาย เป็นผลให้อัตรากำไรสุทธิลดลงและมีค่าต่ำมากเมื่อเทียบกับกิจการอื่น ๆ ในอุตสาหกรรม จึงต้องปรับปรุง

ประสิทธิภาพในการลงทุน (Investment efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก TAT)

เด่นกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยแต่ไม่มากนัก แสดงว่าความสามารถของกิจการในการเปลี่ยนทรัพย์สินให้เป็นรายได้มีระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก และแม้ว่าเงินทุนของกิจการไม่ได้จมอยู่กับสินทรัพย์เป็นเวลานานจนเกินไป แต่หากปรับปรุงการใช้สินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนให้เป็นรายได้ให้มากขึ้นกว่าเดิม เช่น เก็บเงินจากลูกค้าเงินเชื่อให้เร็วขึ้น หรือ ลดอายุของสินค้าคง ก็จะช่วยให้ ROE เพิ่มขึ้นได้อีก

ประสิทธิภาพในการจัดหาเงินทุน (Financing efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก EM)

กิจการกู้ยืมในสัดส่วนที่มากกว่ากิจการอื่น ๆ โดยเฉลี่ย ประสิทธิภาพในการจัดหาเงินทุนจึงมีทั้งข้อเด่นและข้อด้อย ข้อเด่นคือ กิจการยังคงสามารถสร้างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้มากพอที่จะจ่ายดอกเบี้ย (NPM เป็นบวก) ดังนั้นการกู้ยืมจึงสามารถยกระดับกำไรให้กับผู้ถือหุ้นสามัญได้มากขึ้น (ผลทางบวกของ Financial leverage) แต่จุดด้อยที่ต้องระมัดระวังคือ ความมั่นคงทางการเงินจะลดลง ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลง (ดูจาก TIE) และความสามารถในการกู้ยืมเพิ่มก็ลดลงไปด้วย ในอนาคตหากกิจการไม่สามารถสร้างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้มากพอที่จะจ่ายดอกเบี้ย (ซึ่งแนวโน้มเป็นเช่นนั้นโดยดูจาก NPM ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง) กิจการอาจล้มละลายได้ (ผลทางลบของ Financial leverage) จึงควรระมัดระวัง

ข้อ ๔๒ คำนวณ P/E ratio และ Market/book ratio ในปี 25X3

	25X3	
จำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว (ล้านหุ้น)	100	
ราคาหุ้นสามัญปลายปี (บาท)	11.55	
P/E ratio (เท่า)	15	= 11.5/0.77
Market/book ratio (เท่า)	1.5	= 11.5/7.71
กำไรสุทธิต่อหุ้น	0.77	= 77/100
มูลค่าตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญต่อหุ้น	7.71	= 771/100

ข้อ ๔๓ ให้จัดทำงบแสดงฐานะการเงินฐานร่วมของกิจการในปี 20X3 (๑๐ คะแนน ค่าละครึ่งคะแนน ความสมบูรณ์อีกครั้งคะแนน)

งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม (ร้อยละ)

สิ้นสุด 31 ธันวาคม

สินทรัพย์	20X1	20X2	20X3	ค่าเฉลี่ย อุตสาหกรรม
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	0.6%	0.3%	7,282/2,886,592 = 0.4%	0.3%
เงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อขาย	3.3%	0.7%	20,000/2,886,592 = 2.0%	0.3%
ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)	23.9%	21.9%	632,160/2,886,592 = 25.0%	22.4%
สินค้าคงเหลือ	48.7%	44.6%	1,287,360/2,886,592 = 48.8%	41.2%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	76.5%	67.4%	1,946,802/2,886,592 = 76.2%	64.1%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	33.4%	41.7%	1,202,950/2,886,592 = 34.7%	ไม่มีข้อมูล
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(9.9%)	(9.1%)	(263,160)/2,886,592 = (10.9%)	ไม่มีข้อมูล
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	23.5%	32.6%	939,790/2,886,592 = 23.8%	35.9%
รวมสินทรัพย์	100.0%	100.0%	2,886,592/2,886,592 = 100.0%	100.0%

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

อุตสาหกรรมเจ้าหนี้การค้า	9.9%	11.2%	324,000/2,886,592	11.9%	
			= 10.2%		
			720,000/2,886,592	2.4%	
ตัวเงินจ่าย	13.6%	24.9%	= 8.5%		
			284,960/2,886,592	9.5%	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	9.3%	9.9%	= 10.8%		
	รวมหนี้สินหมุนเวียน	32.8%	46.0%	1,328,960/2,886,592	23.7%
				= 29.6%	
				1,000,000/2,886,592	26.3%
หุ้นกู้	22.0%	34.6%	= 14.2%		
			2,328,960/2,886,592	50.0%	
	รวมหนี้สิน	54.8%	80.6%	= 43.8%	
				460,000/2,886,592	ไม่มีข้อมูล
				= 47.8%	
หุ้นสามัญ	31.3%	15.9%			
กำไรสะสม	13.9%	3.5%	97,632/2,886,592	ไม่มีข้อมูล	
			= 8.4%		
	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	45.2%	19.4%	557,632/2,886,592	50.0%
				= 56.2%	
				2,886,592/2,886,592	100.0%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	100.0%	100.0%	= 100.0%		

ข้อ ๔๔ ให้จัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จฐานร่วมของกิจการในปี 20X3 (๕ คะแนน ค่าละครึ่งคะแนน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ร้อยละ)

สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	20X1	20X2	20X3	ค่าเฉลี่ย อุตสาหกรรม
รายได้จากการขาย	100.0%	100.0%	7,035,600/7,035,600 = 100.0%	100.0%
หัก ต้นทุนสินค้าขาย	(83.4%)	(85.4%)	(5,800,000/7,035,600) = (82.4%)	(84.5%)
กำไรขั้นต้น	16.6%	14.6%	1,235,600/7,035,600 = 18.6%	15.5%
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร [#]	(10.5%)*	(14.3%)**	(732,960/7,035,600) = (10.4%)*	(8.4%)*
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	6.1%	0.3%	502,640/7,035,600 = 7.1%	7.1%
หัก ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1.8%)	(3.0%)	(80,000/7,035,600) = (1.1%)	(1.1%)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	4.3%	(2.7%)	422,640/7,035,600 = 6.0%	(5.9%)
หัก ภาษีเงินได้ (40%) *****สมมติว่า			(169,056/7,035,600)	
ประหยัดภาษีได้	(1.7%)	1.1%*****	= (2.4%)	2.4%
กำไรสุทธิสำหรับปี	2.6%	(1.6%)	253,584/7,035,600 = 3.6%	(3.6%)
#รวมค่าเสื่อมราคาจำนวน * * * * * แล้ว	*(0.6%)	**(2.0%)	(120,000/7,035,600) = *(1.7%)	****(4.0%)

ข้อ ๔๕ คำนวณอัตราส่วนทางการเงินของกิจการในปี 20X3 (๘ คะแนน ค่าละครึ่งคะแนน)

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าเฉลี่ยของ อุตสาหกรรม* (คงที่ตลอด 3 ปี)	ของกิจการ		
		20X1	20X2	20X3
Current Ratio	2.70X	2.33	1.46	$2,680,112/1,039,800$ = 2.58
Quick Ratio	1.00X	0.85	.050	$(2,680,112 - 1,716,480)/1,039,800$ = 0.93
Inventory Turnover	5.38X	4.00	3.87	$5,800,000/1,716,480$ = 3.38
Accounts Receivable Days	32.00 วัน	37.35	39.55	$365(878,000)/7,035,600$ = 45.55
Non-Current-Asset Turnover	7.00X	9.95	6.21	$836,840/7,035,600$ = 8.41
Total-Asset Turnover	2.50X	2.34	2.02	$3,516,952/7,035,600$ = 2.00
Total-Debt Ratio	50%	55%	81%	$1,539,800/3,516,952$ = 44%
Times-Interest-Earned Ratio	6.20X	3.35	0.10	$502,640/80,000$ = 6.28
Net Profit Margin	3.60%	2.56%	-1.63%	$253,584/7,035,600$ = 3.60%
Operating Profit Margin	7.1%	6.09%	0.30%	$502,640/7,035,600$ = 7.14%
Gross Profit Margin	15.5%	16.55%	14.64%	$1,235,600/7,035,600$ = 17.56%
Basic Earnings Power	17.8%	14.24%	0.60%	$502,640/3,516,952$ = 14.29%
Return on Assets (ROA)	9.0%	5.99%	-3.30%	$253,584/3,516,952$ = 7.21%
Return on Equity (ROE)	18.0%	13.25%	-17.06%	$253,584/1,977,152$ = 12.83%
Price-to-Earnings (P/E) Ratio	14.20X	9.66	-6.31	$12.17/(253,584/250,000)$ = 12.00
Market-to-Book (M/B) Ratio	2.90X	1.28	1.08	$(12.17)(250,000)/1,977,152$ = 1.54

ข้อ ๔๖ ใช้ (Extended) DuPont Model แยกองค์ประกอบของ ROE ในปี 25X2 ของทั้งอุตสาหกรรมและของกิจการ ออกเป็น ๓ องค์ประกอบ พร้อมสรุปผลโดยการเปรียบเทียบ Operating efficiency, Investment efficiency และ Financing efficiency ของกิจการว่าเด่นกว่าหรือด้อยกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย (คำนวณ EM ๑ คะแนน แสดงองค์ประกอบว่า ROE = NPM x TAT x EM ๓ คะแนน)

	ROE*	=	NPM	X	TAT	X	EM
กิจการปี 20X1	13.3%	=	2.6%	X	2.4	X	2.2
กิจการปี 20X2	-17.1%	=	-1.6%	X	2.0	X	5.2**
กิจการปี 20X3	12.8%	=	3.6%	X	2.0	X	1.8
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม	18.0%	=	3.6%	X	2.5	X	2.0***

*ผลต่างเกิดจากปัดทศนิยม

** 2,886,592/557,632

*** $TDR_{\text{อสัง}} = 50\% \rightarrow$ แสดงว่าสินทรัพย์รวม 100 บาท ต้องมีหนี้สินรวม 100 บาทและส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญรวม 100 บาท
 $EM = 100/50 = 2.0X$

สรุปผล (ประเด็นละ ๒ คะแนน รวม ๖ คะแนน โจทย์ไม่ได้ถามถึงสาเหตุ ดังนั้นตอบสั้น ๆ ก็เพียงพอ)

ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operating efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก NPM)

ด้อยกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยเป็นอย่างมาก (NPM เป็นลบ) แสดงว่ากิจการมีรายรับจากการขายน้อยกว่าต้นทุนสินค้าขายและค่าใช้จ่ายทุกประเภทรวมกัน (จึงสมควรปรับปรุง)

ประสิทธิภาพในการลงทุน (Investment efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก TAT)

ด้อยกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย แสดงว่าความสามารถของกิจการในการเปลี่ยนทรัพย์สินให้เป็นรายได้มีระดับต่ำ (จึงสมควรปรับปรุง)

ประสิทธิภาพในการจัดหาเงินทุน (Financing efficiency) โดยเปรียบเทียบ (ประเมินได้จาก EM)

ด้อยกว่าอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย กิจการกู้ยืมในสัดส่วนที่มากกว่ากิจการอื่น ๆ โดยเฉลี่ย ประสิทธิภาพในการจัดหาเงินทุนอาจเป็นทั้งข้อดีและข้อด้อย แต่ในปี 25X2 นี้เป็นข้อด้อยมากกว่าข้อเด่น ทั้งนี้เพราะเมื่อกิจการไม่สามารถสร้างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้มากพอที่จะจ่ายดอกเบี้ย (NPM เป็นลบ) การกู้ยืมจึงยกระดับขาดทุนให้กับผู้ถือหุ้นสามัญมากขึ้น (ผลทางลบของ Financial leverage) ความมั่นคงทางการเงินจะลดลง ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลง และความสามารถในการกู้ยืมเพิ่มก็ลดลงไปด้วย (จึงสมควรลดสัดส่วนของหนี้สินลง)

ข้อ ๔๗ (๒ คะแนน ให้คะแนน ๑ คะแนนได้ ถ้าผิดบางส่วน)

ให้ #N เป็นจำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว $EPS = \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}$ $NI = \text{กำไรสุทธิ}$
 $BV_{CE} = \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญในราคาตามบัญชี}$ $BV_{CEPS} = \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญในราคาตามบัญชีต่อหุ้น}$
 $MV_{CE} = \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญในราคาตลาด (หรือ Market capitalization)}$
 $P/E = 5.00 \rightarrow P = 5(EPS) \rightarrow P(\#N) = 5(NI) \rightarrow P(\#N) = 5(81,000) = 405,000 = MV_{CE}$
 $M/B = P/BV_{CEPS} = MV_{CE}/BV_{CE} = 405,000/225,000 = 1.80X$

ข้อ ๔๘ (๒ คะแนน ให้คะแนน ๑ คะแนนได้ ถ้าผิดบางส่วน)

ดูความหมายของตัวแปรใน**ข้อ ๔๗**

$$\begin{aligned} \text{ROE} = 0.20 & \rightarrow \text{NI} = 0.2(\text{BV}_{\text{CE}}) \rightarrow \text{BV}_{\text{CE}} = 5.00(\text{NI}) \\ \text{M/B} = 2.50 & \rightarrow \text{MV}_{\text{CE}} = 2.50(\text{BV}_{\text{CE}}) = 2.50(5.00(\text{NI})) = 12.50(\text{NI}) \\ \rightarrow \text{MV}_{\text{CE}}/\text{NI} = 12.50 & \rightarrow \text{P/E} = 12.50\text{X} \quad (\text{ผลลัพธ์จากการหารตัวตั้งและตัวหารด้วย \#N เหมือนกัน}) \\ \text{หมายเหตุ} & \quad \text{ถ้าหาร M/B ด้วย ROE ก็จะได้ P/E} \quad \text{นั่นคือ } 2.5/0.2 = 12.50 \end{aligned}$$

ข้อ ๔๙ ข้อนี้ให้คะแนนฟรีทุกคนที่มีทำมาบ้าง (ไม่ปล่อยเว้นว่าง) ๘ คะแนนได้เลย เพราะโจทย์ขาดข้อมูลบางส่วน ไม่สามารถเติมงบการเงินได้ครบถ้วน (โจทย์ข้อสอบเดิมให้หาแค่ลูกหนี้การค้า) และเพื่อให้นักศึกษาฝึกฝนใหม่อีกครั้ง จึงกำหนดข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

$$\text{Quick ratio} = 2.00\text{X} \qquad \text{Equity multiplier} = 1.60\text{X}$$

$$\text{ราคาตลาดของหุ้นสามัญ ณ สิ้นปี 2560 (P}_0\text{)} = 2.00 \text{ บาทต่อหุ้น}$$

$$\text{จำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว (\#N)} = 1,000 \text{ หุ้น}$$

$$\text{ต้นทุนสินค้าขาย (CGS)} = 4,000(1 - 0.4) = 2,400 \text{ บาท} \quad \text{อายุเฉลี่ยของสินค้าคงเหลือ (ID)} = 360(720)/2,400 = 108 \text{ วัน}$$

$$\text{อายุเฉลี่ยของลูกหนี้การค้า (ARD)} = \text{OC} - \text{ID} = 135 - 108 = 27 \text{ วัน} \qquad \text{ลูกหนี้การค้า (AR)} = 27(4,000/360) = 300 \text{ บาท}$$

$$\text{สินทรัพย์รวม (A)} = 4,000/1.25 = 3,200 \text{ บาท}$$

$$\text{ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ} = 3,200 - (180 + 300 + 720) = 2,000 \text{ บาท}$$

$$\text{หนี้สินหมุนเวียน (CL)} = (180 + 300)/2 = 240 \text{ บาท} = \text{เจ้าหนี้การค้า}$$

$$\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญรวม (CE)} = 3,200/1.6 = 2,000 \text{ บาท} \qquad \text{หนี้สินรวม L} = 3,200 - 2,000 = 1,200 \text{ บาท}$$

$$\text{เงินกู้ระยะยาว} = 1,200 - 240 = 960 \text{ บาท}$$

$$\text{เงินปันผลรวม} = 0.104(2)(1,000) = 208 \text{ บาท}$$

$$\text{กำไรสุทธิรวม} = 0.56(1,000) = 560$$

$$\text{กำไรสะสมเพิ่มขึ้น} = 560 - 208 = 352 \text{ บาท}$$

$$\text{กำไรสะสม 31 ธ.ค.60} = 460 + 352 = 812 \text{ บาท}$$

$$\text{หุ้นสามัญ} = 2,000 - 812 = 1,188 \text{ บาท}$$

งบแสดงฐานะการเงินที่สมบูรณ์แสดงได้ดังนี้

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ 31 ธันวาคม 2560 (บาท)

เงินสดและเงินลงทุนระยะสั้น	180	เจ้าหนี้การค้า	240
ลูกหนี้การค้า	300	เงินกู้ระยะยาว	960
สินค้าคงเหลือ	720	หุ้นสามัญ	1,188
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	2,000	กำไรสะสม	812
รวมสินทรัพย์	3,200	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3,200

ข้อ ๕๐ - ๕๔ ข้อละ ๒ คะแนน (ไม่มีคะแนนบางส่วน)

ข้อ ๕๐ ตอบ ②

ข้อ ๕๑ ตอบ ② อายุเฉลี่ยของสินค้า + อายุเฉลี่ยของลูกหนี้การค้า - อายุเฉลี่ยของเจ้าหนี้การค้า น้อยที่สุด (เป็นลบ)

ข้อ ๕๒ ตอบ ③

ข้อ ๕๓ ตอบ ③ 000

ข้อ ๕๔ ตอบ ①
